

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXVIII Kaina 25c.

TREČIADYENIS — WEDNESDAY, RUGPIČTIS — AUGUST 29, 1984

Nr. 171

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

EINA 75-TUOSIUS METUS — DEIMANTINĖ SUKAKTIS

LKB Kronika Nr. 62

Žinios iš vyskupijų

(Tęsinys)

Pilviškiai (Vilkaviškio raj.). 1984 m. kovo 12 d. Pilviškių parapijos klebonas kun. Gvidonas Dovidaitis buvo iškviestas į Vilkaviškio rajono prokuratūrą. Čia prokuroro pavaduotojas P. Bagušauskas kaltino kunigą religinių kulto įstatymų pažeidimu. Prokuroras teigė, kad kunigas šv. Kazimiero šventės progą kovo 4 d. būk tai pamokslu metu ragino tikinčiuosius kovoti prieš bedievis rusus. Tokį kaltinimą kun. G. Dovidaitis atmetė kaip išgalvotą. Nusikaltimu buvo laikomi ir tą dieną perkaityti skelbimai, kuriuose priminta, kad tikintieji nesulaužytų Pelenų dienos pasninko, negirtuokliuotų, kadangi Pelenų diena šiais metais kovo 8-sios išvakarėse.

Skelbimuose kunigas paaiškino, kad jo nuomone, tikintiesiems savo mamas geriau tinka sveikinti Motinos dienos proga — pirmąjį gegužės sekmadienį, už ką prokuroras P. Bagušauskas taip pat pyko. Nepatiko prokurorui pavaduotojui ir po Sumos bažnyčioje šv. Kazimiero garbei suroštas jaunimo montažas, kuriame trumpai buvo supažindinta su šv. Kazimiero biografija, pasakyti keli eilėraščiai, pagiedota giesmė. Prokuroras norėjo sužinoti, kas paruošė vaikus ir jaunimą, ir labai supykto, kai kunigas paaiškino, kad niekas specialiai

neruošė, savaime įvyko. „Niekas savaime neįvyksta!“ — pakėlė toną prokuroras. „Kai mokiausi tarybinėje mokykloje, visą laiką man buvo kalama, kad net pasaulis atsirado savaime. Jei pasaulis, pagal jus, galėjo atsirasti savaime?“ — aiškino patys nenorite tikėti, kad toks menkas, nesudėtingas dalykėlis kaip montažas negalėjo atsirasti savaime?“ — aiškino kun. G. Dovidaitis. Prokurorui P. Bagušauskui užkliuvo ir tai, kad kunigas, sužinojęs, jog tą dieną yra specialiai kiekvienoje bažnyčioje ateistų valdžios atsiųstų seklių, viešai per pamokslą pranešė tikintiesiems. Baigiantis pokalbiui, prokuroras kunigo vardu surašė pasiaiškinimą. Pasirašyti po juo kun. G. Dovidaitis atsisakė, motyvuodamas, kad tikinčiųjų parašai Tarybų Sąjungoje nieko nereiškia. „Už nekalta suimtus kunigus — Alfonso Svarinską ir Sigitą Tamkevičių — pasirašė tūkstantčiai, bet niekas ir tai nereagavo, o kurie pasirašė, tik užsitraukė valdžios nemalonę“, — kalbėjo kun. G. Dovidaitis.

Prokuroras P. Bagušauskas perskaitė kun. G. Dovidaitis oficialų perspėjimą, kuriame už panašius dalykus ateičiai grasinama BR 143 str. Po šiuo išėjimu kun. G. Dovidaitis pasirašyti atsisakė. Pokalbis truko maždaug valandą laiko.

(Bus daugiau)

Anderson nutarė remti Mondale

Washingtonas. — „Trečiojo“ JAV partijos prezidentinis kandidatas John Anderson, kuris kandidatavo 1980 m. rinkimuose, nutarė formaliai paremti demokratų kandidatą Walter Mondale. Partijos vadovas Anderson patvirtėjo susitikti su Mondale Champaign, Ill. Planuojama paskelbti Mondale oficialiu trečiosios partijos kandidatu. Tuomet Mondale kampanija gautų partijos lėšas ir atitinkamą federalinę paramą, — apie 7,8 mil. dol.

Kitas kandidatas į demokratų nominavimą — pastorius Jesse Jackson vakar turėjo vykti į Minnesotą susitikti su Mondale. Jackson pareiškė, jog jis labai norėtų paremti demokratų kandidatą, tačiau dar reikia derėtis su Mondale dėl kai kurių kampanijos trūkumų. Dar nepakankamai juodųjų įtraukti į kampanijos štabą, nepakankamai ten esą ir „ispanų“ kilmės žmonių. Dar reikia Mondale įsipareigojimų dėl darbų juodiesiems, dėl jo politikos Pietų Afrikoje atžvilgiu.

Paskelbta, kad į Mondale štabą įstojo čikagietis William Daley, prokuroro Richard Daley brolis.

„Chicago Sun Times“ organizuoja debatus tarp senatorius Charles Percy ir demokratų kandidato kongresmeno Paul Simon. Debatai įvyks rugsėjo 7 d. Chicago Marriott viešbutyje, 540 N. Michigan. Paskutiniai opijonų tyrimai parodė, kad šiuo metu sen. Percy gautų 50 nuos. Illinois balsų, o kongr. Simon gautų 45 nuos.

Bando sujungti afganų grupes

Ženeva. — Jungtinių Tautų tarpininkavimo komisija veda atskirai derybas Šveicarijoje su Pakistano ir Afganistano atstovais. JT pasakreitorius Diego Cordovez išreiškė viltį, kad penkerius metus užtrukęs Afganistano konfliktas bus išspręstas politinėmis derybomis.

Pakistane Pešavaro mieste dviejų afganų laisvės kovotojų grupių vadai paskelbė spaudai, kad po ilgų derybų buvo susitarta paminėti grupių skirtumus ir vieningai kovoti prieš sovietų okupantus Afganistane. Gulbuddin Hekmatyar vadovauja Islamo revoliucijos partijai. Jis pasirodė kartu su Burhanuddin Rabbani, fundamentalistų „Jamiat-İslami“ grupės vadu. Ši grupė priešina okupantams šiauriniame Afganistane. Tarp abiejų afganų grupių yra buvę susikirtimų. Bendrame vadų atsisaukime laisvės kovotojai raginami užmiršti nesutarimus ir bendromis jėgomis kovoti prieš visų afganų priešą. Vadai pasakė spaudos atstovams, kad sovietų kariuomenė šiais metais daug agresyviau puolė afganų kaimus, bombarduoja pastatus ir degina pasėlius. Daugelyje rajonų pasirodė kritiška maisto stoka.

— Keturiolika Pietinio Ramiojo vandenyno valstybių vienbalsiai nusprendė, kad jų regionas būtų laisvas nuo atominių ginklų. Čia bus draudžiama gaminti, naudoti, sandėliuoti, bandyti branduolinius ginklus.

Rugpjūčio 26 d. Lichtenšteino kunigaikštis Franz Josef (dešinėje) perdavė valdymo galias savo vyriausiam sūniui, sosto įpėdiniui Hans Adam, kuris dabar prižiūrės 160 kv. km valstybės valdymą. Gyventojai vieningai pritarė kunigaikščių pasikeitimui. Lichtenšteinas turi 26,000 gyventojų, kurie įsijungę į dvi politines partijas, abi dešinės srovės. Valstybė naudoja šveicarų

valiutą, naudoja šveicarijos pastų, tačiau turi savo pašto ženklus. Didžiausios pajamos ateina iš bankų ir biznio bendrovių, kurios čia nemoka pajamų mokesčių. Neseniai Lichtenšteino vyrai nubalsavo, kad ir moterys turi teisę balsuoti. Gintai šiuo klausimu nurimo. Dabar svarbiausi debatai vyksta, ar reikėtų Lichtenšteinui įstoti į Jungtines Tautas.

Brooklyno kolegija pakvietė prof. Skuodį

New Yorkas. — Brooklyno kolegijos humanitarinių mokslų institutas oficialiai pakvietė Amerikoje gimusį geologą Vytautą Skuodį skaityti paskaitą Brooklyno kolegijoje. Tema: mokslinių tyrimų ryšiai su gamtos saugos problemomis. Humanitarinių mokslų instituto direktorius prof. Robert Viscusi pasiuntė pakvietimą Skuodžiui per Maskvą, kur jis lankėsi tarptautinėje geologų konferencijoje. Pakvietime nurodoma, jog Vytautas Skuodis yra žinomas kaip hidrogeologijos ir geologijos inžinierius, kurio platus patyrimas būtų labai naudingas Brooklyno kolegijai.

Lietuvių Informacijos Centro žiniomis, profesorius R. Viscusi tuo pačiu metu parašė raštą Sovietų Sąjungos Mokslų Akademijos žemės mokslų sekcijos pirmininkui, profesorui A. P. Vinogradovui, prašydamas paremti šį pakvietimą ir jį perduoti adresatui. Kaip žinoma, Vilniaus universiteto profesorius Vytautas Skuodis atlieka 12 metų baumę sovietų darbo stovyklose, nubautas už pogrindžio spaudos veiklą. Savo laiške Vinogradovui prof. Viscusi pabrėžia, jog labai svarbu vadovaujantioms pramonės šalims skatinti gerą valią ir mokslinį bendradarbiavimą. Jis išreiškia pasitikėjimą, kad šioje iniciatyvoje susilauks Vinogradovo paramos. Jis žina, kad ta parama būtina, kad profesorius Skuodžio dūta sovietų teismo buvo nutiesta septyneriais metais griežto režimo lageryje ir penkeriais metais tremties pagal baudžiamojo kodekso 68-1 straipsnį už „priešsąjonių agitaciją ir propagandą“.

Teismas įvyko 1980 gruodžio 15-22 Vilniuje. Kaltinamasis buvo kaltinamas užsienio radijo klausymu, nelegalios literatūros universiteto studentams gaminimu, kaltinamas už 300 puslapių rankraštį „Lietuvos dvasinis genocidas“. Prokuroras kalti-

no Skuodį siuntimu į užsienį apeliaciją, kuriose buvo falsifikuojama „sovietinio gyvenimo realybė“, be to, Skuodis buvo dabar jau nebeveikiantis Lietuvos Helsinkio grupės narys ir pirmas pasaulietis Tikinčiųjų Teisėms Ginti Katalikų komitete. Šis komitetas dabar veikia pogrindyje po jo svarbiųjų narių suėmimo.

Tarp 1953 ir 1969 m. Skuodis vadovavo svarbioms geologiniams tyrimams Lietuvoje, Latvijoje ir Sibire. Jo moksliniai darbai pasirodė profesiniuose žurnaluose. Jo biografiniai duomenys buvo įtraukti į sovietų lietuviškąją enciklopediją. Po jo suėmimo jo žmona ir dvi dukterys nuolat stebimos, dažnai kratomos ir persekiojamos darbo vietėse.

Estai pabėgėliai gavo prieglaudą

Stokholmas. — Švedijos vyriausybė sutiko duoti politinį prieglobstį dviem jauniems estams, kurie rugpjūčio 5 d. atvyko slapta iš Suomijos. Spaudos konferencijoje Stokholmo Estų namuose Valdo Randpere, 26 m., ir jo žmona Leila Miller, 23 m. apeliavo į Sovietų Sąjungą, prašydami išleisti pas tėvus 13 mėnesių amžius dukrelę, kurią pabėgėliai paliko pas savo gimines Estijoje.

Randpere buvo aukštas Estijos komjaunimo pareigūnas ir paskutiniu metu buvo pasiekęs teisingumo viceministerio pareigas. Jis pareiškė korespondentams, kad pabėgti iš Estijos jis su žmona planavo jau dvejus metus. Jis netrukus būtų pašauktas į kariuomenę ir bijojęs, kad bus pasiųstas į Afganistaną, kur siunčiama daug estų. Jis priešinosi Estijos rusifikacijai. Iš valdžios aukščiausių pareigūnų tik vienas yra gimęs Estijoje, pasakė Randpere, nusiakindamas, kad jo tėvynei gresia dvasinis genocidas. Dainininkė Leila Miller pasakė bijanti, kad KGB keršto sumetimais jms persekioti jos gimines ir dukrelę.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Prezidentas Reaganas pasakė kalbą mokytojų ir mokyklų administratorių susirinkime. Jis pranešė, jog pirmas civilis amerikietis, kuris skris į erdvę, bus Amerikos mokytojas. Prezidentas išakie NASA agentūrai surasti ir paruošti skridimui tokį keleivį.

— Persų įlankoje nežinomas lėktuvas, spėjama — Iranas, raketa sužalojo Panamoje registruotą tanklaivį.

— Amerika ir Kinija pasirašė sutartį dėl didžiausios pasaulio hidroelektrinės užtvankos statybos. Rugsėjo mėn. JAV vidaus reikalų departamentas ir privačių bendrovių inžinieriai lankys Kinijoje Yangtze upės apylinkes ir paruos užtvankos projektą.

— Korsikos teroristai bombomis sužalojo aštuonių įstaugų pastatus ir kelis privačius namus.

— JAV žemės ūkio departamentas skelbia, kad Sovietų Sąjungos javų derlius vel bus menkas, gali siekti 180 mil. tonų. Valstybinis planas numatė 240 mil. tonų.

Arabų ministerių pasitarimai

Bagdadas. — Arabų Lygos gen. sekretorius Chedli Klibi pareiškė spaudai, kad arabų valstybės bandys sustabdyti Irano-Irako karą per Jungtines Tautas. Septyni arabų valstybių užsienio reikalų ministrai susitarė bendromis jėgomis veikti Siriją ir Libiją, kad jos sustabdytų savo paramą Iranui. Pasitarime dalyvavo: Saudi Arabija, Jordanas, Kuveitas, Marokas, Tunisas, Šiaurinis Jemenas ir Irakas.

Praėjusią savaitę Sirijos prezidentas Assad lankėsi Libijoje. Sekmadienį jis vėl netikėtai grįžo į Libiją ir ilgai tarėsi su Libijos diktatoriumi Khaddafiu. Manoma, kad buvo svarstoma Libijos paskelbta federacija su Maroku. Sirija irgi yra turėjusi su Libija kelias „unijas“. Paskutiniu metu Libija pradėjo ieškoti geresnių ryšių su nuosaikiomis arabų šalimis,

Sunki senatoriaus Ch. Percy kova

Chicago. — Prezidentas Reaganas, vos pasibaigus respublikonų partijos konvencijai Dallas mieste, atvyko į Chicago, kur pasakė kalbą veteranų organizacijos suvažiavime. Anksčiau jis lankė kitus Illinois miestus. Prezidento perrinkimo komitete sakoma, kad jis dar kelis kartus prieš rinkimus lankysis Illinois valstijoje, nes jam busia svarbus Illinois balsai.

Demokratų partija yra stipri valstijos sostinėje Springfielde, dar stipresnė Chicagoje ir visoje Cook apskrityje. Daug rūpesčių turįs senatorius Charles Percy, išbuvęs senate jau tris kadencijas. Demokratai prieš jį šiemet ištatė populiarią kongresmeną Paul Simon. Opinijos tyrinėtojai tvirtina, kad sen. Percy dar pralenkia savo konkurentą, tačiau jis pats pripažįsta, kad kova dėl balsų yra sunki ir laimėjimas gan miglotas.

Sen. Charles Percy šiemet respublikonų konvencijoje neturėjo žymesnio vaidmens. Kai partija pirmą kartą nominavo Nixoną į prezidento vietą, sen. Percy buvo platformos komiteto pirmininkas. Šiemet jis galėjo dalyvauti konvencijoje kaip Illinois valstijos delegatas, tačiau savo vietą perleido vienai moteriai, kurių Illinois delegacijoje buvo gan mažai, ketvirtadalis (iš 93) delegacijų narių.

Nepaslapstis, kad tarp konservatorių sen. Percy nėra populiarus. Jis vadinamas „pažangiųjų respublikonu“. Jis nepritarė kelioms platformos punktams. Daug jų esą „žingsnis atgal“. Šitoks senatoriaus liberalumas nustatė prieš jį dešiniuosius partijos aktyvistus.

Daug metų Chicago juodieji laikė senatorių savo draugu ir už jį balsuodavo. Jis buvo pirmose eilėse, kai juodieji

Kalėjimai pilni

Washingtonas. — Teisingumo departamentas skelbia, kad Amerikoje sumažėjo sunkiųjų nusikaltimų skaičius. Jis nebeauga tokiu greičiu, kaip anksčiau. Viena priežastis ta, kad daugiau nusikaltėlių sėdi kalėjimuose. Teisingumo departamentas statistikos biuras skelbia, kad šių metų birželio 30 d. kalėjimuose buvo 454,136 kaliniai. (1974 m. kalinių buvo 229,721.) Taigi, per paskutinį dešimtmetį kalinių skaičius beveik padvigubėjo.

Maziausiai kalinių yra Šiaurinėje Dakotoje (402). Didžiausias kalinių skaičius Kalifornijoje (41,866). Po jos eina New Yorko valstija (32,276), New Jersey (10,124).

Departamento raportas tvirtina, kad Amerikoje pasikeitė visuomenės nuotaikos. Vis daugiau politikų paremia įstatymų gerbimo ir tvarkos projektus Kongrese. Šiame klausime respublikonų ir demokratų pažiūros vis dažniau sutampa.

net prašiusi paskolų iš Kuwaito ir Saudi Arabijos. Prieš trejus metus Libija iš savo naftos uždirdo 22 bil. dol. Dabar pajamos siekia apie 10 bil. dol. Libijos valdžiai ėmė trukti lėšų įvairių platių projektų užbaigimui.

kovojo už lygias teises. Šių metų rinkimuose juodiesiems didelę įtaką darys Chicago meras Harold Washington. Sakoma, kad meras nemėgstą senatoriaus ir jo vadovaujama demokratų dalis sen. Percy nerems. Valstijos respublikonų dešinysis sparnas irgi neperstengia, palaikydamas Percy kandidatūrą. Senatorius yra įtakingo senato užsienio reikalų komiteto pirmininkas. Jį visada dosniai paremdavo Illinois žydų bendruomenė, tačiau jis pernai buvo nuvykęs į Viduriniuosius Rytus. Senatorius keliskart pareiškė, kad reikėtų dėl taikos derėtis su Palestinos Laisvinimo Organizacija, nors jos vadai ir nepripažįsta Izraeliui teisės egzistuoti. Nors Percy pareiškimai tuo klausimu nesiskyrė nuo prezidentų Carterio ir Reagano pažiūrų, Illinois žydų bendruomenės vadai nusprendė, kad Percy nevertas jų piniginės paramos ar jų balsų.

Prezidentas Reaganas dar keliskart planuoja lankyti Illinois, paremdamas ne tik savo, bet ir senatoriaus Percy kandidatūrą. Kampanija bus nelengva ir todėl, kad kongresmenas Simon yra stiprus konkurentas. Jis paliko gerą įspūdį, būdamas Springfielde seimelyje, vėliau būdamas gubernatoriaus pavaduotoju ir eidamas kongresmeno pareigas.

Savo kampanijoje senatorius pavadino Simoną „ultraliberalu“, pažies kairiojo sparno ekstremistų, kuris siūlo užmegzti su Castro diplomatinis santykius. Simonas gaunąs paramą iš kairiausių liberalų „nuo Hollywoodo iki New Yorko“. Stipriausias kaltinimas Simonui tas, kad „jis kovojo prieš mūsų planus stiprinti Amerikos gynybą“, sakoma senatoriaus kampanijos atsisaukime.

Kongresmenas Simon irgi netyli. Viename laiške balsuotojams Percy vadinamas kraštutiniu konservatorium, net dešinesniu už sen. Jesse Helms iš Šiaurinės Karolinos. Kitame Simono kampanijos pareiškime, už kurį apmokėjo du žydai, Simono rėmėjai, rašoma: „Daug dalykų išstatyti į pavojų Izraelį ir jo draugiškus ryšius su Amerika. Charles Percy yra vienas iš jų“.

Stebėtojai nuolaidžiai žiūri į piktą kampaniją. Abu kandidatai yra „liberalai“, tik vienas — demokratas, o kitas — respublikonas. Amerikos civilinių laisvių unija 1982 metiniame politikų vertinime davė kongresmeniui Simonui 71 taškų pažymį (iš 100), o sen. Percy gavo 68 taškus.

Kova dėl Illinois senatoriaus vietos vyksta toliau. Laimėtojas, nežinint katras, negaus didelės balsų persvaros.

KALENDORIUS

Rugpjūčio 29 d.: Ipatijus, Sabina, Gaudas, Tautgaila. Rugpjūčio 30 d.: Bonifacas, Teklė, Kintenis, Augūna.

ORAS

Saulė teka 6:12, leidžiasi 7:31.

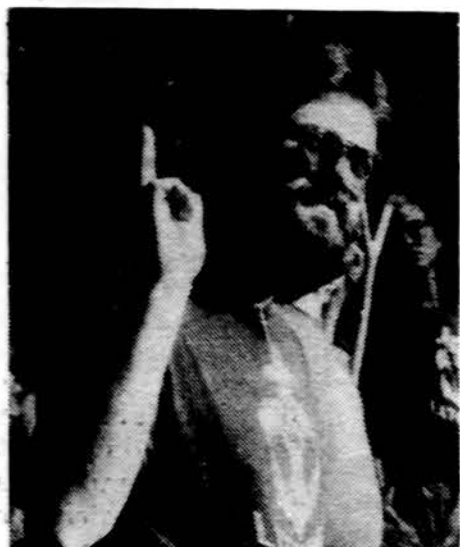
Saulėta, karšta, tvanku, temperatūra dieną 95 l., naktį 70 l.

SKAUTYBĖS BROLIAS

GLOBOJA CHICAGOS SKAUTININKŲ-KŲ RAMOVĖ

Redaguoja v.s. Irena Regienė, 2652 W. 65th St., Chicago, IL 60629

PASIKALBĖJIMAS SU „GARDINO“ STOVYKLOS VIRŠININKU

Ps. Ramūnas Vidžiūnas, „Gardino“ stovyklos viršininkas.
Nuotr. J. Tamulaičio.

Lankant Chicago skautų,čių stovyklas teko pasikalbėti su berniukais stovyklavusiais „Gardino“ vardo stovykloje. Čia pastebėjau gerą tvarką ir drausmę. Stovyklautojai buvo patenkinti savo vadovais. Tą patį pastebėjau ir atvykę tūtininkai: Chicago — s. J. Kirvelaitis, Clevelando — s. R. Belzinskas ir Detroito — ps. J. Orentas. Kad geriau pažintiau patią stovyklą, jos vadovus, kreipiausi į „Gardino“ stovyklos viršininką, j.b.ps.fil. Ramūną Vidžiūną, išausgij „Lituanicos“ skautų tūto eilėse.

— Brolį viršinink, kodėl pasirinkote stovyklai „Gardino“ vardą?

— Šiais metais švenčiame šv. Kazimiero 500 metų mirties sukaktį. Gardino tvirtovėje šv. Kazimieras praleido daug savo gyvenimo dienų. Be to, Gardinas buvo Lietuvos pakraštys, kuris saugojo Lietuvą nuo jos užpuolėjų. Norėjome atkreipti jaunimo mintis į Gardiną — Lietuvos pasienio tvirtovę ir sužadinti skautuose pasiryžimą kovoti dėl lietuviškumo.

— Kas sudaro stovyklos štabą?

— Šiai stovyklai pasirinkau beveik visus jaunus vadovus: stovyklos viršininkas — aš pats. Komendantas — ps. Petras Šaltūnas. Inspektorius ir laužavėdys — sl. fil. Eugenijus Būtenas. Adjuntas — s.v.sl.sen. Tomas Miglinskas. Sporto vadovas — s.v. sl. Petras Remeikis. Skautų pastovyklės viršininkas — skautininkas Remigijus Belzinskas. Jūrų pastovyklės viršininkas — ps.j.b. A. Maurukas pirmą sav. ir ps.j.b. A. Paulius antrą sav. Skautų vyčių kandidatų pastovyklės viršininkas — s.v.psl. A. Narbutis. Prityrusių skautų — s.v. Tomas Glavinskas ir s.v. Jonas Prapuolenis. Oro skautų — s.v. vyr. sl. Ritas Pavilionis. Vilkiukų pastovyklės viršininkai buvo ps.fil. A. Mučinskas ir s.fil. G. Plačas — pavaduotojas. Maitinimo skyrių tvarkė s.fil. J. Tamulaitis su vyriausia šeimininke Virginija Sauliene — 1-mą sav. ir Lapinė — 2-ą sav.

— Turint jauną stovyklos štabą, kurie užsiėmimai buvo atliekami? Ar stovyklautojai buvo užimti?

— Stovyklos tikslas — priruošti skautus į aukštesnius patyrimo laipsnius, išmokyti lietuviškų dainų, sustiprinti juos moraliai ir

religiniai per kun. A. Saulaičio, S.J., labai įdomiai pravesčius pašnekesius, taip pat iškylos, žaidimai ir sportas. Skautams netenka nuobodžiauti. E. Būtenas ir V. Puodžiūnas moko skautus lietuviškų dainų. Oro skautai turi progos paskraidyti lėktuvu. Jūrų skautai nesiskiria su vandeniu, turėjo išvykas su laiveliais į apylinkės upes. Vilkiukų „Skruzdelynas“ turi savo užsiėmimus.

— Kaip sekasi stovykloje su lietuvių kalba skautams ir naujesiems vadovams?

— Vadovai jaučia atsakomybę dėl lietuvių kalbos naudojimo. Lietuvių kalba yra visada naudojama ir raginama. Atsižvelgiant į šių dienų jaunimą, kartais ir prie geriausių norų negalima pasiekti 100% lietuvių kalboje. Bet šią problemą turime jau eilę metų ir ji darosi vis didesnė. Teko pastebėti, kad jaunimas, lankas lituanistines pamokas, pertraukė metu kalbasi angliškai, o ką bekalbėti apie sotvyklas, kur kontroliavimas yra sunkesnis.

— Ar turite problemų su stovyklautojais drausmės atžvilgiu?

— Neturime jokių problemų, kadangi pirmąją stovyklos dieną buvo patikrinti stovyklautojų daiktai. Stovyklautojai negali turėti radijo, komikų, maisto ir kitų neleistinų daiktų. Stovyklos metu teko pergyventi didžiulę audrą, bet skautai labai drausmingai ir darniai viską sutvarkė.

— Pastebėjau, kad su „Gardino“ stovyklos skautais valgo ir „Nerijos“ jūrų skautės. Kokia reakcija stovyklautojų skautų?

— Skautai yra patenkinti, bet ilgiau užtrunka ir nutęsia programą laiką. Sesės prisideda prie indų plovimo.

— Ar sesių dalyvavimas palengvino maitinimo štabo sudarymą, ar sumažino maisto išlaidas? Ar šitoks bendradarbiavimas turėtų būti skatinamas ir kituose tuntuose?

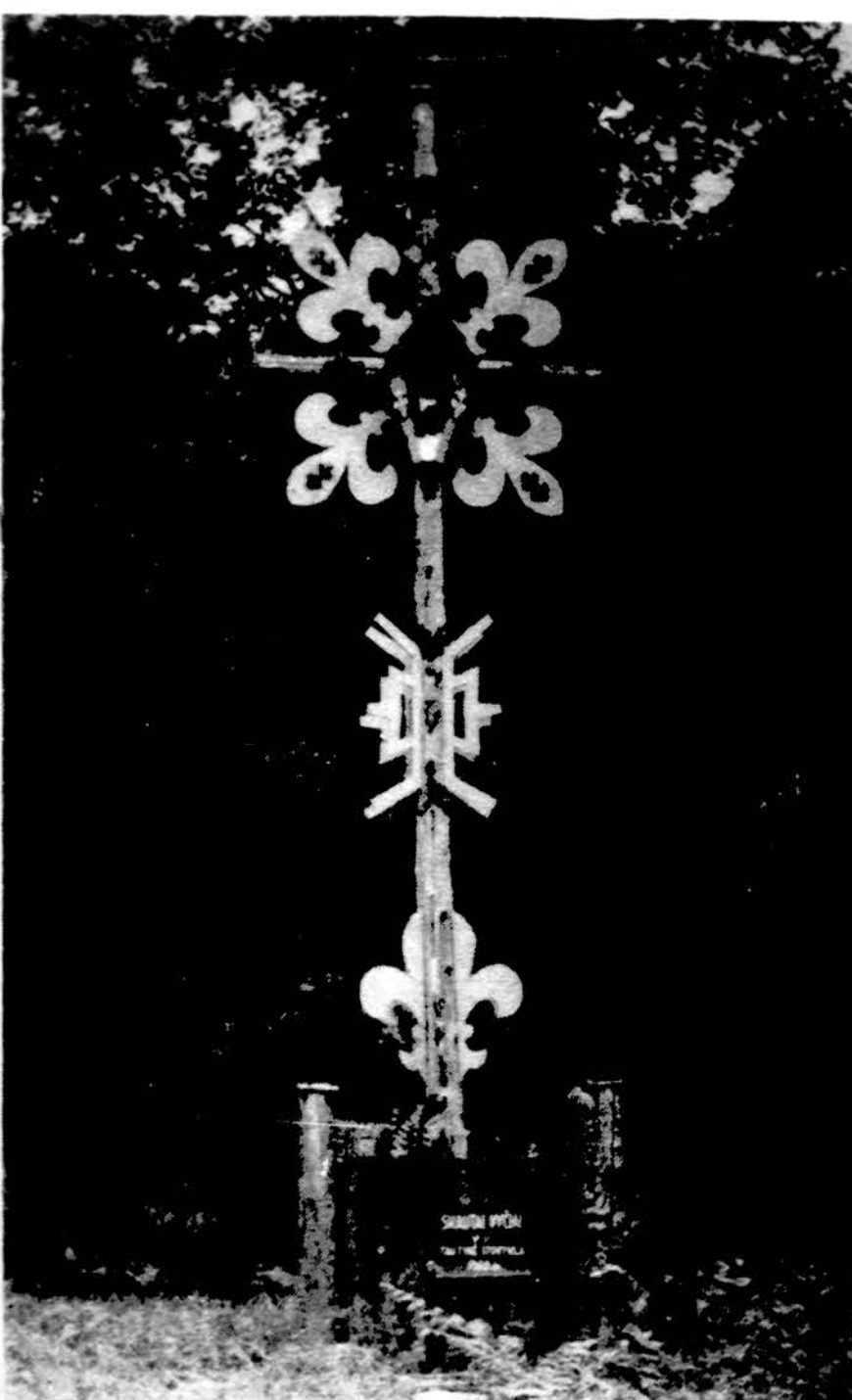
— Lengviau rasti šeimininkes ir mažesnę išlaidą. Visi tūtai turėtų šį klausimą gerai pastudijuoti.

— Ką galėtumėt patarti ateities stovyklų viršininkams?

— Stovyklų administracija turi gerai paruošti stovyklą stovyklavimui. Stovyklos viršininkas turi turėti daug kantrybės, pasitikėti pasirinktais vadovais, o vadovai neapvilkti stovyklos viršininko.

— Per daugelį metų stovyklų viršininkai yra užėmę tūtininkų, rajono vadeivų, net vyriausio skautininko pareigas. Ką brolis Ramūnas galvoja atečiai? Ar sutiktumėt užimti tūtininko pareigas, ar pajėgtumėt sudaryti tūto štabą ir vesti tūto finansinėje ir skautiškoje plotmėje?

— Dabartiniu metu dėl ankstyvesnių išpareigojimų

Skautų vyčių Rako stovyklavietės kryžkeleje pastatytas kryžius.
Nuotr. V. Bacevičiaus

CHICAGOS SKAUTININKŲ DRAUGOVĖS VEIKLA

Birželio 4-tos dienos sueiga pas v.s. Bronę Variakojenę buvo įdomi ir skirtinga. Susirinkusios sesės pirmiausiai apžiūrėjo brolio V. Variakojos muziejų. Visos grožėjos jo darbais, įvertindamos jo įdėtą laiką bei kantrybę kuriant jo eksponatus. Gražūs rankdarbiai ir medžio drožiniai puošia Variakojų butą; tai sesės Bronės nuopelnas. Tie tikrai kruopščiai rankų darbai verti platesnio visuomenės dėmesio.

„Šiais metais į spalio mėn. 6-7 dienomis Clevelande ruošiamą skautininkų suvažiavimą važiuoja didelis būrys draugovės narių. Draugovės narės sesės Bronės buvo ruošiamos suvažiavime numatytos vakaronės — laužo programai.

Draugovės auga — didėja. Vėl turėjome dvi naujas skautininkes — seses Aleksandrą Likanderienę ir sesę Martą Sedaitienę. Juk skautininkų vieta ir yra skautininkų drėgnė.

Šioje sueigoje vyko diskusijos apie artėjantį skautininkų ruošiamą laužą Marquette Parke, kurį praveisti sutiko sesė Dalė Acalinienė, kalbėjome ir apie suvažiavimą, ir autobusą, apie draugovės 35 metų veiklos progą draugovės vėliavos įsigijimą, apie artėjantį draugovės balių, (1985 m. balandžio 20 d.), ir apie parodą balandžio 12-13 d., net iki 21 d. Jaunimo Centre; apie braškių skyrimo ir maldymosi iškylos.

Draugininkė būtų dar ilgiau mus „varginusi“, bet sesė Bronė jau antrą kartą visas kvietė pasivaikinti. Užlipusios į antrą aukštą radome didelį stalą apdėtą įvairiomis gėrybėmis, o kavos kvapas irgi viliojo. Sesė Adelė pasirodė su šampanu, mat buvo sesės Bronės gimtadienis ir 61-rių metų skautiškos veiklos sukaktis. Mielai Bronėi sugiedojom „Ilgiausių metų“.

negalėčiau, bet ateityje sutikčiau. Jaunieji vadovai jau turėtų perimti pavargusių vadovų pareigas.

Padėkojęs Ramūnui už malonų pasidalinimą mintimis, palinkėjau sėkmingai užbaigti stovyklavimą. Džiugu, kad Vidurio rajono skautai, nors ir ne visi, galėjo pasinaudoti „Gardino“ stovykla Rake.

Antanas Paužuolis

me Rako ažuolyne. Nežiūrint audros, stovyklos nuotaika buvo linksma, sesės draugiškos, o įspūdžių visokių daugybė. Kiekviena skautė grįžo su gerais prisiminimais, laukdama ateinančios stovyklos.

Bet ir po stovyklos skautėms neužtenka bendravimo su gamta ir broliais. Vos spėjusios sugrįžti iš Rako sesės vyks iškylos. Ši iškyla bus dviračiais Erie ežero saloje. Į salą nuplauks keltuviniu laivu, o toliau reiks minti savomis jėgomis. Nors tikrai savaitgalį, bet skautės turės progą dar kartą pabūti gamtoje prieš pradėdant naujos darbo metus.

O tie nauji darbo metai prasidės tradiciniu (jau penkti) metai iš eilės) baliumi rugšėjo 22 d. Su mamųčių pagalba skautės ruošia skanią vakarienę. Pačios atliks ir įdomią programą.

Kaip kiekvienais metais, skautų balius „Vasarą palydint“ turi tema. Šių metų tema — Kaukių balius. „Neringos“ tūntas tikisi, kad visi svečiai ateis pasipuotę įvairiomis (gal net ir baisiomis), kaukėmis. Turėtų būti labai paslaptingas vakaras, jei visi dalyvaus ir nebijos „keistai“ apsirengti. Skautėms netrūko drąsos ruošti įdomesnę temą balių ir tikisi, kad jo nuotai-ka pakels skautiškas širdis ateinančių metų darbu ir dainoms.

V. J.

REGISTRACIJA SUVAŽIAVIMUI

LS Sesių skautininkų skyr. spalio 6-7 dienomis Clevelande ruošia skautininkų, jų židiničių suvažiavimą. Suvažiavimas vyks Ramada Inn, 18611 Euclid Ave., Wickliffe, Ohio.

Skautininkės, kai ir sesės židinietės yra kviečiami suvažiavime dalyvauti. Prašoma nedelsiant registruotis nurodant vardą, pavardę, laipsnį, adresą ir pridantį 10 dol. registracijos mokestį. Registruotis iki rugšėjo 15 d. pas ps. J. Taorienę, 17310 Harland Ave., Cleveland, Ohio 44119. Tel. (216) 531-9491. Čekius rašyti Lithuanian Scout Assn. vardu. (Paveltuota registracija — 20 dol.). Smulkesnei informacijai kreiptis į savo vienetų vadovus.

SKAUTIŠKI ĮVYKIAI

Chicagoje

Rugšėjo 21 d. — Laužas skautams ir lietuviškajai visuomenei Marquette Parke. Ruošia Chicago skautininkų draugovė.

Rugšėjo 23 d. — Šv. Kazimiero metų užbaigimas. Jaunimo centro kavinėje rengia LS Sesių vadiją.

Rugšėjo 28 d. — Akademinių Skautų sąjūdžio narių pakeliamai Jaunimo centro mažojo salė.

Rugšėjo 29 d. — Akademinių Skautų sąjūdžio 60 metų veiklos sukakties jubiliejinė akademija ir pokylis Jaunimo centro didž. salėje.

Rugšėjo 30 d. — ASS šv. Mišios Jėzuitų koplyčioje ir kapų lankymas šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Rugšėjo 30 d. — „Nerijos“ tūto iškilminga sueiga Jaunimo centro maž. salėje.

Spalio 13 d. — Pokylis „Jūros dūgne“. Jaunimo centre rengia Chicago jūros skautininkų „Grandis“.

Clevelandas

Rugšėjo 22 d. — „Vasarą palydint“ pokylis. Ruošia „Neringos“ skautų tūntas. Spalio 6-7 d. — Skautininkų, jų suvažiavimas. Ruošia LS Sesių skautininkų skyrius.

Worcester

Rugšėjo 29 d. — Rudenišnis šokių vakaras su vakariene ir programa. Ruošia vyresnės skautės.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, Dec. 26th, and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society. Second class postage paid at Chicago, IL.

Postmaster: Send address changes to Draugas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Subscription Rates \$53.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$53.00. Foreign countries \$53.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$53.00	\$30.00	\$20.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$53.00	\$30.00	\$20.00
Užsienyje	\$53.00	\$30.00	\$20.00
Kitur — Amerikoje	\$53.00	\$30.00	\$20.00
Savaitinis (Seštad. pried.)	\$30.00	\$19.00	—

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30—4:00.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

SUVAŽIAVIMAI

Spalio 6 ir 7 d. — LS Sesių ir LS Brolijų skautininkų, jų suvažiavimas Clevelande, Ohio.

DR. ROMUALDAS POVILAITIS

DANTŲ GYDYTOJAS
Tel. 767-7975
5780 Archer Ave.
(6 blokas į vakarus nuo Cicero Ave.)
Valandos pagal susitarimą

Dr. Peter T. Brazlo ofisą perėmė

DR. VIJAY BAJAJ
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2434 West 71st Street
Tel. HE 4-5849

Val. pirm. ir penkt. 12—5; antr. ir ketv. 12—6:30; šešt. tik susitarus.

DR. K. G. BALUKAS

Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building). Tel. LU 5-6446
Jei neatsiliepia, skambinti 374-8004
Pirma ligonius pagal susitarimą

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė

DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — GR 6-2400

Val. pagal susitarimą pirm. ir ketv. 1-4 ir 7-9 antr., ir penkt. 10-4; šeštad. 10-3 val.

Ofs. 735-4477. Rez. 246-0067, arba 246-6581

DR. E. DECKYS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — 233-8553
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3921 W. 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221

DR. JANINA JAKSEVIČIUS

JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO. 7-0000, Rez. GA 3-7278

DR. A. JENKINS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441

DR. K. A. JUCAS

ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

Tel. REliance 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK

Lietuvius gydytojas
3925 West 59th Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-4 val. popiet ir 6-8 val. vak. Treč. ir šešt. uždaryta

DR. IRENA KYRAS

DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 59 St., Chicago
Tel. 476-2112
Valandos pagal susitarimą

Tel. ofiso ir buto: Olympic 2-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. KENNETH J. YERKES

DANTŲ GYDYTOJAS
Pensininkams nuolaida
2436 W. Lithuanian Plaza Court
Chicago, Illinois 60629
Tel. 925-8288
Valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KURAS

KŪDIKŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st. Street
Ofiso tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

Ofs. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533

DR. FRANCIS MAZEIKA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12—6:30; antr. 12—6; penkt. 10—12. 1-o-o

Namų 584-5527

DR. ALGIS PAULIUS

ORTOPEDINĖS LIGOS —
CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

Tel. 282-4422

DR. ROMAS PETKUS

AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Chicago Eye Institute
4200 N. Central Ave.
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis, Pritaiko akinius ir „Contact lenses“
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Dr. Juozas Meškauskas ofisą perėmė

T. RAMA, M.D.

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2454 West 71st Street
(71-mo ir Campbell Ave. kampas)
Tel. 434-1818 ir 476-3344
Res. 852-0889

Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 3 iki 7 v.p.p. Tik susitarus

Dr. Upendra C. Shah

Vidaus ligų specialistas
Diabeto, thyroid'o, impotencija ir kitų harmoninių negalavimų
2454 W. 71 St. Chicago
Tel. 778-5099
Val. pagal susitarimą.

24 val., „answering s.“ Tel. 242-3846

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ PŪSLĖS IR
PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 p.p. ir ketv. 2-5 p.p. Šešt. pagal susitarimą. Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

Ofiso tel. 434-2123, namų 460-7288

DR. V. TUMASONIS

CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Pirm., antr., ketv. ir penkt. valandos pagal susitarimą

DR. EDMUNDAS VIŽINAS

Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772

DR. ZEBRAS ŽILIOBA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 2-6; šeštadieniais pagal susitarimą

PAŠTO PIRATAI

Visas pasaulis piktnasi, kad Sovietų Sąjungoje ir kituose komunistiniuose kraštuose susidarė raudonųjų buržujų klasė, kurios nariai — komunistų pareigūnai — tiek privilegijuoti, kad turi savas ligonines, krautuves, kur jiems visai kitoks aprūpinimas, negu ciliams piliečiams. Iš Maskvos okupuotų kraštų ateina skundai, kaip iš jų su nuostoliais gabenamos prekės, kai tuo tarpu už Sovietų gaminius tenka pavergtiesiems mokėti nepateisinamas priemokas. Tas vyksta ne vien inkorporuotose respublikose, bet ir Maskvos dominuojamoje. „Dziennik Zwiazkowy“ neseniai faktai išdėstė, kaip tas kolonialinis išnaudojimas vykdomas Lenkijoje. Ir iš Lietuvos mes gauname žinių, kaip tas kraštas, kuris prieš beveik pusimtį metų buvo pertekęs maisto produktais, dabar kenti mėsos ir daugelio kitų gaminių bei kasdienių reikmenų trūkumus dėl kolonialinio išnaudojimo.

Maskvos kontroliuojama Rytų Vokietija ir net kiti jų kontroliuojami kraštai parduoda už pinigų įkalintus patriotus, šia žiauria žmonių prekyba bandydami papildyti savo išdą patikimesne valiuta.

Sovietų grobuoniškumas nesibaigia kolonialiniu išnaudojimu pavergtų kraštų, bet skaudžiai paliečia ir laisvojo vakarų pasaulio gyventojus, ypač tuos, kurie siekia palai kyti ryšį su savo brangiais artimaisiais už geležinės uždangos ir jiems padėti. Normalus kelias tiems ryšiams, žinoma, yra paštas. Ir čia susidarė tiek daug skriaudų iš Maskvos pusės, kad dienraštis „Washington Post“ savo rugpjūčio 14 dienos straipsnyje labai taikliai tokias nepateisinamas Maskvos skriaudas pavadino „Pašto piratai“, net ir antraštėje tai pabrėždamas.

Tas kaltinimas yra paremtas faktais, kuriuos ypatingai stropiai yra surinkęs kongresmenas Benjamin Gilman (resp., N.Y.), veikdamas Atstovų rūmų pašto operacijų komisijos vardu. Jam renkant iš įvairių šaltinių faktus, talkino ir lietuviai, perteikdami informacijas apie jų patirtas skriaudas. Kaip skelbia „Washington Post“, kongresmenas Gilman sutelkė 2,251 dokumentą, rodantį „plačią, sistematišką Sovietų Sąjungos vartojamus pašto piratų metodus“ pašto ryšiuose tarp Sovietų Sąjungos kontroliuojamų kraštų ir vakarų pasaulio. Kongresmenas Gilman ištyręs šį reikalą paskelbė, kad tai „šaltas, apskaičiuotas bandymas nukirsti gyvybinį ryšį tarp piliečių, gyvenančių Sovietų Sąjungos kontroliuojamose srityse ir tarp jų giminių bei draugų už tų ribų“.

„Washington Post“ net skelbia, kad Sovietų Sąjunga „perima apie 50-80 procentų pirmos klasės pašto siuntų į Sovietų Sąjungą“. Suprantama, kai kuriais atvejais tai pasibaigia tik patikrinimu, cenzūravimu, bet daugeliu atvejų vyksta ir apgrabinimai ar tiesiog pagrobimai.

Minėtas dienraštis rašo, kad „Sovietų Sąjunga turi sudariusi sąrašą piliečių, kuriems uždrausta perduoti iš vakarų siunčiamą paštą“. Tai biuri diskriminacija. Blogiausia, kad tai paliečia ne vien vadinamus disidentus, kovotojus dėl žmogaus teisių,

bet ir jų šeimos narius bei kitus artimuosius.

„Washington Post“ konstatuoja: „Nesuskaitomi pašto ir siuntinių vienetai yra apvaigiami, dingsta ar yra konfiskuojami Sovietų pareigūnų, ir tai be jokio pateisinimo, paaiškinimo ar atlyginimo. Sovietų pareigūnai pastoviai falsifikuoja registruotų laišku įteikimo kvitus. Formos yra tipiškai pasirašomos sovietinių pašto pareigūnų ar turi lyg adresato gavimo parašą, nepaisant, kad žmogus, kuris turėjo gauti, niekada to laiško nematė. Vieni atveju siuntėjas sulaukė gavimo kvita, „pasirašytą“ žmogaus, kuriu buvo siunčiama — sovietinio kalinio, kuris, kaip vėliau paaiškėjo, buvo jau prieš trejus metus miręs“.

„Sovietų pareigūnai, rašo toliau, „Washington Post“, dažnai grąžina į vakarus registruotus laiškus, remdamiesi neteisinga priežastimi. Grąžinami laišškai ar siuntiniai turi vieną iš keleto stampų prancūziškai, nes ta kalba yra tarptautinė pašto susisiekimo. Tie stampai būna: Grąžinti, adresatas nežinomas. Neteisingas adresas — ir panašiai. Daugiausia panaudojamas žodis „Inconnu“ (Nežinomas)... Kongresmenas Gilman akivaizdžiai susekė, kad tie stampai ciniškai naudojami neprileisti vakariečių laišku sovietų piliečiams“.

Biauriausia, rašo tas dienraštis, kad Sovietai įsivėlė į sukybes su siuntiniais, nes siekia Kremliaus godžiam išduoti parūpinti tvirtos valiutos. Jie grąžina siuntinį į vakarus su jau minėtu kuriuo prancūzišku stampu. Siuntėjas tada turi papildomai sumokėti 50-200 simonių kainos už siuntinio išlaidas ir siuntinių tvarkymą. Siuntėjas tada yra priverstas kreiptis į vakariečių siuntimo firmą, kuri yra pas Sovietus įregistruota, o ta už 150-300 dolerių garantuotai užtikrina, kad siuntinys bus perduotas. Tuo keliu, tvirtina „Washington Post“, Sovietų vyriausybė sugrobia apie 16-40 milijonų dolerių per metus.

JAV pašto tarnyba pakartotinai perteikė nušikundimus Sovietų pašto ir telekomunikacijos ministerijai, bet sovietinės įstaigos išsisukinėja, paneigia piktnaudžiavimus. JAV paštas, užsaudamas skriaudžiamus žmones, net išleido knygelę „Guidelines for Mailing to Soviet Union“.

„Washington Post“ teisingai pabrėžia, kad toks Sovietų elgesys yra laužymas tarptautinės pašto unijos konstitucijos, bendrųjų tarptautinės pašto konvencijos nuostatų ir Helsinkio susitarimų. Laikraštis pažymi: „Tas viskas rodo, kaip Sovietai nepaiso pagrindinių tarptautinių įstatymų nuostatų ir kaip jie linkę atnešti bet kokį susitarimą, kuris netarnauja jų tikslams. Tai rodo didėjančias KGB pastangas izoliuoti Sovietų žmones nuo kitos pasaulio dalies. Tas drauge su dideliu susiaurimu galimybės emigruoti, su telefoninio susisiekimo suvaržymais ir kitomis Sovietų pastangomis apunkinti ryšius su Vakais, yra šurpi užuomina to, ko galima atveityje laukti“.

Džiugu, kad didžiojoje Amerikos spaudoje jau ima pasirodyti tokie ryžtingi pasisakymai prieš Kremliaus sukybes ir skriaudas, skelbiant tikrą šitokių tarptautinių nusikaltimų vardą, kad tai pašto piratai.

Juoz. Pr.

Laimingi tie, kurie žengdami per bedugnes žiūri į dangų.

A. de Musset

Jeigu tu darai tai, ko nepri- valai daryti, turi girdėti tai, ko nenori girdėti.

Anonimas

SU TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTE LB DARBAI NEPASIBAIGĘ

Pokalbis su dr. Antanu Butkumi, JAV LB krašto valdybos pirmininku ir VII laisvojo pasaulio lietuvių tautinių šokių šventės komiteto pirmininku.

(Pabaiga)

— Aišku, Jūs vienas šventės nesurengėte. Be nuosirdžių kitų talkos šventė galėjo baigtis fiasco. Bendrai, jau spaudoje buvo daug kartų užsiminta apie įvairias komisijas, joms dėkoti įvairiomis progomis pobūviuose, poėdžiuose, spaudoje ir radijo bangomis. Bet manau, kad buvo ir tyliųjų bendradarbių, kurių pavardžių neįtikėtome periodikoje ar negirdėjome radijo bangomis. Ar ir jūsų komitetas turėjo tokių?

— Šventei surengti turėjau labai, labai daug nuosirdžių talkininkų, kurios ir kurie dirbo komitete ir įvairiose komisijose. Jų pavardės ir nuotraukos tilpo šventės leidinyje. Nežinau, kokių būdu suvenyrų k-jos nuotrauka redaktoriaus nepasiekė laiku. Nežinant konkrečių faktų, net ir pašto nepatogu kaltinti. Kaltininko nesuradus, kaltė atsiranda pirmininko kėltėje — už tai atsiprašau ir apgailestauju, kad tokių gražių moterų veideliai nepapuošė mūsų šaunaus šventės leidinio. Šalia visų išvardintų ir pagražintų bendradarbių, buvo visa eilė talkininkų arba, kaip Jūs vadinate, „tyliųjų bendradarbių“, kurių pagalbą sunku konkrečiai pasverti ir juos tinkamai įvertinti, net suminėti, nes visų jų net pavardžių nežinau. Ačiū jiems visiems. Ta proga noriu pabrėžti, kad šventės rengimo įkaskyje buvo sukilęs veik visais Clevelandais. Didžioji mūsų kolonijos dalis vieniokiu ar kitokiu būdu prieš šventę surengė gražiai prisidėjo. Kaip bendruomenininkui, man itin malonu konstatuoti, kad šventė berengdami, radome tikrai didelį jaunų moterų ir vyrų būrį, kuris parodė tiek daug kantrybės, ištvermės, sumano bei išradingumo ir su tokiu pasigėrėtinu entuziazmu dirbo veik kas vakarą ilgas valandas, o iš ryto bėgo kasdieniniai darbai ir rūpinosi savo jaunom šeimom.

— Siemet rinkiminiai metai. Paprastai įvairūs dideli ir maži kandidatai tokiais metais veržiasi ir balsuotojų susirinkimus, pobūvius, šventes. Be reago. Reagavimo sveikinimo telefonu, atsiųstų sveikinimų šventės leidiniui, be Clevelandais.

— Kaip skelbiama, šventė duos ir pelno. Kaip numatote šį pelną paskirstyti? — Kad septintoji šventė duos pelno, jau dabar aišku. Kiek — dar negalime pasakyti, nes dar nėra galutinai suvestas balansas, nes ne visos išlaidos galutinai paaiškėjo. Tiesa, viena, kita aukelė ar pinigai dar už tebedarbinę jamus suvenyrus ateina į k-tą kasą. Galutinai apmokėjus sąskaitas už keliones ir kitas, likusieji pinigai bus tam tikslu įsteigto Lithuanian Folk Dance Festivalis, Inc., banko sąskaitoje. Jie bus naudojami ateinančių šokių švenčių reikalams finansuoti.

— Bendrai susidarė vaizdas, kad rengėjai buvo labai

V. ROCIŪNAS

do mero dalyvavimo pamaldose, apskrities komisieriaus ir kontrolieriaus šventėje, didesnių šulų šventėje nematėme. Gal žinote ar bent nujautėte ty kandidatų nedalyvavimo priežastis?

— Liepos pirmasis savaitgalis nėra patogus laikas amerikiečiams politikams. Šiomet Ohio rinktieji asmenys veik išimtinai yra demokratai. Visi jie buvo kviešti. Kodėl neatvyko — nežinau. Prezidento ar vice prezidento atvykimu rūpinomės visą metą per savąjį asmenį Baltuosiuose rūmuose ir per lietuvių bei vietinų respublikonus. Deja, nesulaukėme, nors prezidento asmeninis paskambinimas buvo labai malonus žestas. Tiesa, Baltieji rūmai ta pat popietę turėjo svarbų diplomatinį priimtį. Norint turėti daugiau amerikiečių politikų ir amerikiečių visuomenės svečių, šventę reikėtų atkelti truputį į ankštį ir pavasarį. Ilgo savaitgalio JAV ir šį kartą vistiek neturėjome.

— Kokios stambiausios šventės pajamos ir išlaidos?

— Pajamos už parduotus bilietus ir aukos atnešė stambiausias įplaukas. Aukos atėjo ne tiek iš LB apylinkių (kai kurios „sostinės“ priemiestuose net nė cento neat-siuntė), kiek iš paskirų aukotojų per dr. F. Kauno ir V. Staškaus vajuos komitetus. Stambiausią išlaidą — trims užsienio šokėjų grupėms kelionės išlaidos.

— Kaip skelbiama, šventė duos ir pelno. Kaip numatote šį pelną paskirstyti?

— Kad septintoji šventė duos pelno, jau dabar aišku. Kiek — dar negalime pasakyti, nes dar nėra galutinai suvestas balansas, nes ne visos išlaidos galutinai paaiškėjo. Tiesa, viena, kita aukelė ar pinigai dar už tebedarbinę jamus suvenyrus ateina į k-tą kasą. Galutinai apmokėjus sąskaitas už keliones ir kitas, likusieji pinigai bus tam tikslu įsteigto Lithuanian Folk Dance Festivalis, Inc., banko sąskaitoje. Jie bus naudojami ateinančių šokių švenčių reikalams finansuoti.

— Bendrai susidarė vaizdas, kad rengėjai buvo labai

mandagūs ir visiems prisidėjusiems prie šventės rengimo ir pasisekimo dėkojo ir bažnyčiose, ir pobūviuose, ir pačioje šventėje. Daugeliui belgai yra mišle, kaip suprasti šventės šokių direktorės visoje lietuvių spaudoje paskelbtas specialias padėkas su keistai formuluotais priekaištais. Gal painformuotumėt visuo-mene?

— Daugeliui visuomeninių, kurtūrinių darbų dirbančių žmonių gerai jų pačių atlikti darbai yra pati didžiausia jiems padėka ir jokios kitos jie nesitiki (ir dažniausiai negauna). Prie tokių tenka priskirti ir Jūsų minimus tyliuosius bendradarbius. Nežinau kokių motyvų vedama į spaudą galvotrūkiais išbėgo J. Regienė. Jai ir jos padėkone išvardintiems asmenims, mano supratimu, buvo didžiausia padėka — tai gausūs žiūrovų plojimai už gerai atliktus programos punktus. Gaila, kad jai to neužteko. Visi jos išvardintieji asmenys ir be jos padėkos buvo laimingi. Būsimose šventėse, mano supratimu, jokių specialių padėkų programos pabaigoje neturėtų būti. Tai tik tuštoki, kad ir labai pagrazinti žodžiai, gaisina laiką, eik-voją dalyvių kantrybę, pinigų, už orkestro antvalandžius ir menkiną iškilmingą šventės meninį vaizdą.

— Pralaužėte ledus — tokio pobūdžio šventės gali surengti ir tokie provincijos miestai, kaip Clevelandas. Girdėjau, kad šios šventės dalyviai labai norėtų, kad kita tokia šventė vėl būtų surušta Clevelande. Kokia Jūsų reakcija?

— Tuo klausimu ir aš surinkau šokių tokią statistiką. Iš 60 apklausių šventės rengimo k-to narių ar jų antrųjų šeimos pusį 79% pasisakė už Clevelandą. Išidėmetina, kad jie po tokio didelio ir sunkaus darbo dar vieną šventę norėtų surengti Clevelande. Aš ir prieš šią šventę buvau tikras, kad Clevelandas ne tik geografiškai, bet ir visais kitais atžvilgiais yra geriausia vieta šios šventės rengti. Čia jau pačiam pirmam bandyme sugebėjome išeiti iš „parapi-rių“ ribų ir plačiai išreklamuoti Lietuvos ir jos kultūros perliu plačiai amerikiečių masei per jų spaudą, radiją ir

PIZZA MASKVOJE

K. BARONAS

Mūsų korespondentas Europoje

„Gražiai apsirengę padavėjai prietemoje išnešioja užsienietišką vyną sėdintiems svečiams prie apdengtų langutom staltiesėm stalų ir klausant jiems „pop“ dainininko M. Jacksono melodijos“.

Tokiais sakalais „Mannheimer Morgen“ Maskvos korespondentas aprašo savo išpu-

televiziją. Dabar jau turime didelį būrį amerikiečių „apaštali“, kurie, matė šią šventę, būsimon šventės padės mums tikrai pripildyti 17,000 sėdimųjų vietų Kolizijoje. Jame mūsų žodis yra daug geriau už 10 sutarčių visur kitur!

— Kai VII tautinių šokių šventė jau Clevelando lietuvių kronikų puslapiuose užrašyta, kai pasitraukiate iš kasdieninio darbo garsiuji Clevelando klinikų tyrinėjimų centre, kur 20 metų išdirbėte, kaip sėkmingas mokslininkas-analitikas, dabar turėsite daugiau laiko Lietuvių Bendruomenei. Kokie rūpesčiai slepia dabarties LB Amerikoje?

— Po mėnesio LB tikrai turėsiu daug daugiau laiko. Baigiam vyresnio amžiaus lietuviams Sodybą prie Clevelando pastatyti. Dabar didelis rūpestis jį vien lietuviams apgyvendinti. Pradėjom tirti sąlygas pasistatyti šalia Sodybos nuolatinės priežiūros reikalingiems lietuviams centrą. Mano supratimu, tai dar labiau reikalinga institucija, nes tokių asmenų mūsų tarpe nuolatos didesnis skaičius atsiranda.

Jūs pristatytas klausimas „Rūpesčių slėgimas LB“ labai niūriai skamba. Mane labiausiai jaudina tie rūpesčiai, dėl kurių galime šį tą padaryti, o tokių gana daug. Kai kuriuos dabartinę valdyba gana sėkmingai tvarko: lituanistinių mokyklų mokinių skaičiaus mažėjimo sustabdymas ir net rodomas prieauglis. Neakivaizdinių kursų įsteigimas. Lituanistinės katedros finansų labai sėkmingas telkimas. Socialinio aptarnavimo skyrių steigimas ir valdžios lėšomis jų finansavimas, antrosios sodybos suplanavimas ir jos statybos įvykdymas, lituanistinių premijų tinklo steigimas, jų išpopuliarinimas ir jų deka kultūrinio darbo suaktualinimas ir kt.

Dėkoju už pokalbį ir už didelę dovaną — lietuviško tautinio šokio grožį lietuviškai akiai ir širdžiai.

džius iš sovietinio pizza restorano. Pasirodo, kad Maskvos centre veikia jau 15-ka šios rūšies restoranų, o jos priemiesčiuose jie dygsta kaip grybai po lietaus.

Skirtingas nuo vakarų Europos yra Maskvos pizza kokybės, kartais apdengiant silke ar rūkyta lašiša. Tačiau pizzos yra labai mėgiamos, ypač jaunimo, kadangi jį gyvenimą tokios „pizerijos“ inėša kažką tai naujo.

Svečiai kartais laukia valandų valandas, norėdami patekti į skirtingas, primenančias užsienietišką atmosferą, patalpas, išgerti butelį itališko vyno, paklausti užsienietiškos muzikos.

Pirma pizerija Maskvoje buvo atidaryta Gorki g-vėje 1980 m. Po to, prekybos ministerija pasirašė sutartį su „Italtrade“ kompanija, leidžiant jai atidaryti dar 10 itališkų restoranų. Kompanijos atstovė Marija Torrieri pareiškė, kad sutartyje taip pat numatoma S. S-gai pristatyti pizzas krosnis, šleiai mašiną, virtuvės šefo kursus pizzos gamybai ir pan.

Nežiūrint pizza populiarumo, visi restoranų vedėjai skundžiasi (panašiai kaip ir valgyklų) reikalingų priedų stoka. Nesant „mozzarella“ sūrio tenka tešlą dengti grūzinišku „sulguni“ sūriu. Trūkstant pomidorų sunkos — labai dažnai pizzą tenka išbraukti iš valgių sąrašo, pasiūlant svečiams „calcones“ — apskritą, plokščią pyragą, apdengtą sūriu ir vištiena. Trūksta itališko ir vengriško vyno.

Nežiūrint tų visų trūkumų ir ilgų, labai ilgų eilių, pizzerijos yra labai mėgiamos, kadangi jose randama maloni aplinka, neaukštos kainos. Už 13 rublių keturi asmenys gali gerti ir valgyti.

Tuo tarpu kitose Maskvos valgyklose reikia sumokėti 20-40 rublių t.y. šeštadalį imonės darbiniojo uždarbio.

Dažnai prie picerijos įvyksta nesusipratimai tarp durininko ir norinčių patekti į jas. Mat durininkas įleidžia tik tokius asmenis, kurie iš anksto užsisakė stalus arba yra užsieniečiai.

Ereiliai skraido pavieniai, o varnos mėgsta būriuotis. Lengvabūdiškai mėgsta kompanijas, o išmintingieji ieško vienuos.

Fr. Rueckert

DIENAI RIEDANT VAKAROP

Prabėgusių dienų akimirkos VLADAS RAMOJUS

13

1950-60 metų laikotarpiu gyvųjų tarpe dar buvo nemažai ankstyvesnės išsivijios lietuvių, taip pat ilakiu nors ir nedidelė dalis populiaria, ypač senoviška lietuviška daina besidominčių jų vaikų. Chicagoje pilnu pajėgumu tebeveikė Amerikos lietuvių muziko Kazio Steponavičiaus vadovaujamas „Pirmyn“ choras, statęs pasaulinių kompozitorių operetas. Ryskią vagą teberėžė muz. Alice Stephens vadovaujamas dainininkų ansamblis, beveik kiekviena lietuvių parapija turėjo neblogus savo chorą, kuriems vadovavo muzikai Pocius, Giedraitis, Mondeika, Gaubas ir kiti. Tuo tarpu naujieji ateiviai dar nepajėgė bėgioti į geriausias šios šalies koncertines sales bei operų rūmus, tenkinosi savąja tautine, o ypač Lietuvos prarasto kaimo romantiką primenančia muzika, laimomis, scenomis.

Todėl, sakytum, 1950-60 metai buvo „Dainavos“ ansamblio naujojo sužydėjimo metai naujoje šalyje — Jungtinės Amerikos Valstybėse.

„Dainavos“ ansamblis Chicagoje prisiglaudė ne tuo metu buvusiose garsiuose Temtinų namuose, ne Lietuvių auditorijoje, bet savotiškai idomioje Hollywoodo svetainėje, Brighton Parke, 43-oje gatvėje prie Western Ave., lengvai pasiekiamoje Western gatvės tramvajais ar autobusais, iš kurios degėsiu vėliau išaugo Šaulių namai.

Prieš susipažindamas su Albinu Dzirvonu, kelis „Dainavos“ koncertus ar muzikinius veikalus

Chicagoje jau buvau matęs, dažniausiai stebėdamas iš „galiorkos“ pilnutėlės publikos salėse: Sokolų salėje, Civic operos rūmuose ir kitur. Tiesiog žavėdavaisi tomis gražiomis ansamblietėmis — tautiniais rūbais pasipuošusiomis merginomis ir poniomis, tais jaunais vyrais — dainininkais, masinių scenų veikėjais. Tų pirmųjų spektaklių Chicagoje metu ansamblio vadovas ir dirigentas muzikas Stepas Sodeika atrodavo kaip koks nepasiekiamas dievas, lygiai kaip ir režisierius Gasparas Velička, ypač kai, spektakliui pasibaigus, jie išsėdavo iš užkulio ir, plojuoj audrai griauždiant, kartu su kitais nusilenkdavo scenoje prieš plojančių žiūrovų masę, o jaunos mergaitės jiems įteikdavo gyvų gėlių puokštes.

Tiesiog sunku buvo pasvajoti, kad kada nors netolimoje ateityje su tais žmonėmis teks ne tik susipažinti, bet ir artimiau bendradarbiauti, kad tas bendradarbiavimas atves į 1955-56 metų laikotarpį, kada prasidėjo naujosios epochos masinės dainų ir tautinių šokių šventės, besitęsiančios iki dabarties dienų, kad tų metų labirintuose gims ir Chicago Lietuvos opera. Tas laikotarpis, žingsnis po žingsnio riedėjęs pirmyn, buvo tikrai idomus, iš aš šiuose savo nuotykiuose bandau užgriebti tik kai kurias ryškesnes akimirkas, privedančias prie 1956 metų esminio lūžio Chicago ir aplamai išsivijios lietuvių gyvenime.

Vieną vakarą Albinas Dzirvonas mane, dar labai nedrąsų korespondentą, atsiėmė į Hollywoodo svetainę, kur vyko „Nemunas žydi“ repeticija. Tą vakarą V. Vokietijoje jau buvo statęs tuometinis Lietuvių Tautinis ansamblis su tais pačiais vadovais. Dabar „Dainavos“ ansamblis jį pažįso parodyti jau Amerikos lietuvių publikai. Kai mudu su Albinu įėjom į Hollywoodo svetainę, buvo repetacijos pertrauka. Stepas Sodeika ir Gasparas Velička jau laukė atvykstančio korespondento, nors

ir labai dar jauno.

Susipažinom, pasisveikinom. Jiedu tuojau mane įsivėdė į salę, kur jau būrėsi „dainavičiai“ antrajai repetacijos daliai. Nustebau, kai, prieš tėsdami repeticiją, jie korespondentui pristatė visam ansambliui — viešai, garsiai, sakytum net pagirdami. Taip aš iš karto ir pasijutau visu šimtu šaulių aukščiausių pakilęs iš anos „galiorkos“, iš kurios klausydavau pirmųjų ansamblio koncertų, ir tuo pačiu beveik alkūnės atstumu prieartėjęs ir prie vadovų, ir prie paties ansamblio. Ir tas priartėjimas, o po to sekęs ir visiškasis suartėjimas, mane su „Dainavos“ ansambliu surišo bene 27 metais, kol 1978 metais spalio pabaigoje teko išsikelti iš Chicago.

Aną vieną iš pirmųjų susitikimų su „Dainavos“ vadovais ir ansambliu taip buvau aprašęs reportaže „valanda prie Žydincio Nemuno“ Chicagoje, paskelbtame „Drauge“.

„Dainavos ansamblis 1952 metų gegužės 11 d. Sokolų salėje kartoja G. Veličkos 2 veiksmų muzikinę pjesę „Nemunas žydi“. Ši pjesė Chicago scenos rampon pirmą kartą buvo išvesta praėjusių pavasarį ir tada buvusi pilnutėlė žiūrovų salė išsinešė mielus išpužius. Ir štai vėl šį pavasarį, kai saulė ir žu-uma taip visus vilioja į gamtą, mūsų menininkai savo laisvalaikį skiria ne asmeniškam malonumui, bet dirba, plūša, repetoja, siekdami savo tautiečiams suteikti dvasinės šilumos jį ypač mėgiamu dramai bei dainos menu... Gasparo Veličkos muzikinėje pjesėje „Nemunas žydi“ žiūrovas nukliamas pavasarėjančios Lietuvos romantikon, kur dailininko Povilo Kaupo dekoracijų fone, skambant muzikinių instrumentų melodijoms, jaunimui šokant ir dainuojant, vyksta draminis veiksmas, esmėje sprendžiantis aną meto Lietuvos moterų morale.

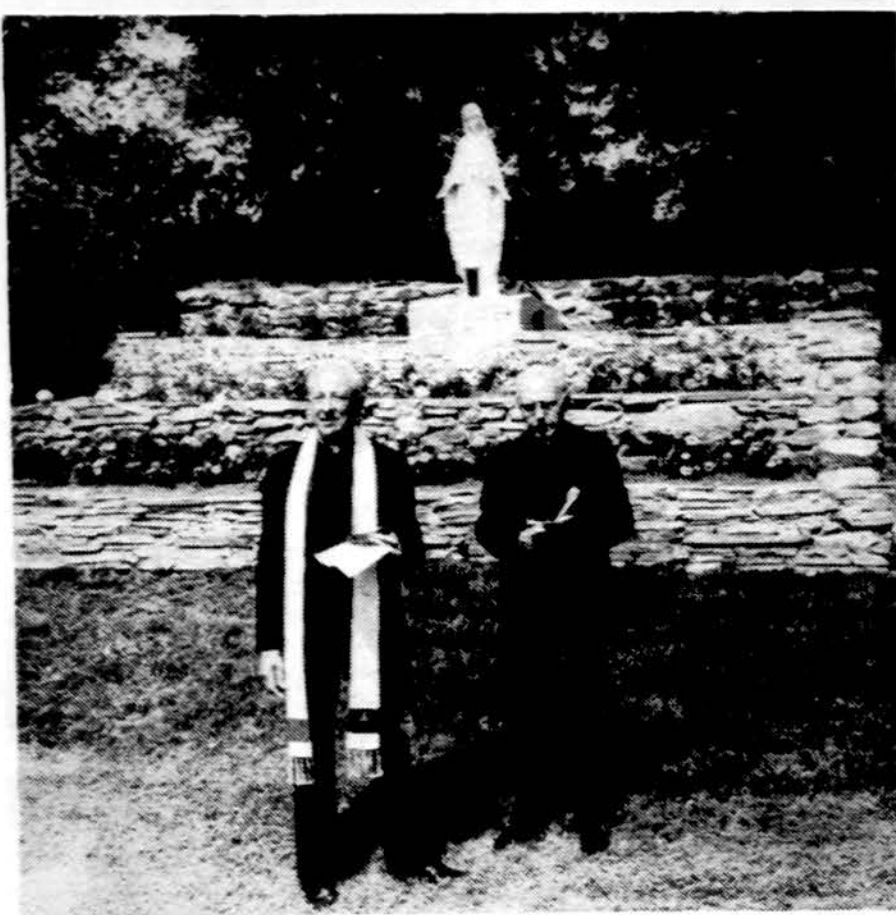
(Bus daugiau)

LIETUVA 1883 — 1886 M.

„AUŠROS“

KORESPONDENCIJOSE

Iš mokytojų ir jaunimo studijų savaitės (7)

Nauja Šv. Marijos statula Matuliočio namų aikštelėje Putname pašventinta rugpjūčio 15 d. Šventino vyskupas V. Brizgys, asistuojamas kun. R. Krasausko.

Nuotr. J. Kriaučiūno

BOSTONO ŽINIOS

SUNKIAI SUSIRGO INŽ. VYTAUTAS IZBICKAS

Buv. A. M. Lietuvių tarybos pirmininkas ir visos eilės lietuviškų organizacijų aktyvus veikėjas inž. Vytautas Izbickas labai sunkiai susirgo. Savaitės laike padarytos net dvi didelės operacijos. Jis guli Faulkner Hospital, 1153 Centre St., Jamaica Plain, MA 02130.

Linkime inž. Vytautui Izbickui greit pasveikti, sustiprėti ir vėl grįžti į aktyviųjų lietuvių eiles.

TAUTOS ŠVENTĖS MINĖJIMAS

Tautos šventės minėjimą rengia LB Bostono apylinkės valdyba. Minėjimas vyks rugsėjo 9 d. 10:15 val. ryte bus atnašaujamos šv. Mišios Lietuvos intencija Šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje So. Bostone. 3 val. p.p. minėjimas So. Bostono Lietuvių Piličių d-jos salėje. Programoje prelegentas inž. Almis Kuolas, meninė daly aktorė Aleksandra Gustaitienė ir Berklee muzikos kolegijos trio, kuriam vadovauja prof. Jeronimas Kačinskas.

Organizacijos prašomos dalyvauti su vėliavomis.

UZ ŽINIŲ SUTEIKIMĄ

Lietuvių radijo valandos vedėjai Bostone Steponas ir Valentina Minkai rugpjūčio 19 d. paskelbė žinią, kad jie mokės po 10 dol. už žinias apie lietuvių rašytojus, menininkus ar politikus bei visuomenininkus lietuvių gyvenime pasizymėjusius lietuvių, jeigu jie savo darbais patenka į laikraščius ar net amerikiečių spaudą ir panašiai. Tokios žinios turi būti gaunamos iki kiekvieno šeštadienio 12 val. adresu: Mrs. Valentina Minkus c/o Baltic Florists 502 Broadway, So. Boston, MA. 02127.

DIDELĖ SUKAKTIS

Rugsėjo 16 d., sekmadienį, 3 val. p.p. So. Bostono Lietuvių Piličių d-ja ruošia savo 85 metų sukakties minėjimą. Bostono lietuvių apylinkėse So. Bostono Lietuvių Piličių d-ja yra didžiausia lietuvių organizacija, kurios nuosavybėje yra dideli lietuvių namai. Šie namai yra visiems prieinami ir juose vyksta visa lietuvių visuomeninė, socialinė bei kultūrinė veikla. Šiuose namuose turi prieglaudą

Bostono skautai, Ivaškų tautinių šokių sambūris, Lietuvių Enciklopedija, Lietuvių kredito unija „Taupa“. Ir beveik visos lietuviškos organizacijos čia grupuojasi, daro savo susirinkimus, čia ruošiami minėjimai ir pan. Taip pat yra valgykla ir su svaigaisiais gėrimais. Čia vieta lietuviams susirinkti, susitikti savo pažįstamus ir skaniai pavalgyti lietuviškus pietus.

Šio namo priežiūra bei išlaikymas reikalauja darbo ir lėšų. Lėšų sutelkimui draugija kasmet ruošia banketą-koncertą, kuris per paskutinius metus yra pasižymėjęs savo įdomumu, lyg lietuvių metinė šventė. Šiame bankete šiais metais dalyvauja dr. A. Budreckis su paskaita apie Bostono lietuvių 85 metų veiklą. Linksmoje dalyje dalyvaus „Jinai ir trys gintarai“ iš New Yorko. Jie taip pat gaus šokių. Visiems lietuviams bus įdomu išgirsti apie ankstyvą Bostono lietuvių veiklą, kuri prasidėjo tik į šį kraštą pirmiesiems lietuviams atvykus. Po šios programos bus skanūs pietūs, kuriuos paruošia klubo šeimininkės.

Visi lietuviai yra kviečiami atsilankyti rugsėjo 16 d. 3 val. p.p. į šį įdomų renginį. Status po 10 asmenų galima užsisakyti pas klubo vedėją Algį Šmitą tel. 268-9058 ar pas valdybos narius.

RENGINIAI

Rugsėjo 9 d. Tautos šventės minėjimas.

Rugsėjo 16 d. 3 val. So. Bostono Liet. Pil. d-jos 85 metų sukaktuviniinis banketas.

Rugsėjo 29 d. Kultūrinis renginys šv. Kazimiero garbei.

Spalio 7 d. Laisvės Varpo rudens renginys.

Spalio 14 d. Bostono katedroje šv. Kazimiero minėjimas. Mišias atnašaus arkivysk. Bernard Law. Tą pačią dieną 5 val. banketas.

Spalio 21 d. dr. Vytenio Vasyliūno vargonų koncertas First & Second church salėje, Bostone.

Lapkričio 3 d. 6:30 val. Balfo Brocktono skyriaus vakaras Sandaros klube.

Lapkričio 11 d. Šv. Petro lietuvių parapijos bazaras.

Lapkričio 25 d. Lietuvos kariuomenės šventės minėjimas.

Vasario 10 d. 3 val. p.p. solistės Lilijos Šukytės koncertas Jordan Hall. Rengia Baltų d-ja.

Balandžio 21 d. Laisvės Varpo pavasarinis renginys.

Paskutinė studijų savaitės darbo diena. Jos pirmininke pakviečiama Elena Ruzgienė iš New Yorko.

Pirmąją šios dienos paskaitą „Lietuva pogrindžio spaudos perspektyvoje“ skaitys Mindaugas Pleškys iš Chicago. Jis nuolat seka pogrindžio spaudą, jos apžvalgas spausdina „Pasaulio lietuvių“.

Oficiali ok. Lietuvos spauda pasižymi tuščiažodžiumu, propaganda, melu. Pogrindžio spaudos tikslas patikslinti, papildyti, pranešti tai, ko nėra oficialiojoje spaudoje. Daug straipsnių polemiko pobūdžio. Šiuo metu Lietuvoje yra daug pogrindžio leidinių, leidžiamų įvairių kraipų žmonių, turinčių įvairius tikslus. Visuose betgi leidiniuose pasisakoma už nepriklausomą Lietuvą.

Rezistencija Lietuvoje yra dvejopa: slapta ir vieša. Vieša — Helsinkio grupė, Tikėjimo teisėms ginti komitetas ir kt. Tiek slaptoji, tiek viešoji rezistencija sovietų labai persekiojama. Iki 1972 m. bažnyčia buvo tyli, nuo to laiko prasidėjo aktyvumas. Daug surenkama parašų kat. bažnyčios reikalams ginti. Intelektualija yra paveikta materialistinės filosofijos, abejojama kat. bažnyčia. Trūksta tikrosios kultūros puoselėtojų.

Vyksta didelė rusifikacija ir sovietizacija. Nori visus padaryti tarybiniais žmonėmis, rusų kalba kalbančiais. Rusų kalbos mokoma nuo vaikų darželio. Bandoma išstumti lietuvių kalbą iš viešojo gyvenimo, uždarami etnografiniai ansambliai, iškraipoma Lietuvos istorija, trukdė Vytauto Didžiojo 550 m. mirties minėjimą.

Toliau kalbėjo apie buitinių gyvenimą. Gerai gyvena partijos pareigūnai: turi vilas, atskiras krautus, ligitines. Vidutinis dirbančiojo uždarbis — 142 rb., mėn., o atskaitėms įvairius mokesčius, lieka apie 118 rb. Įsigalėjęs kyšininkavimas. Mokytojų atlyginimas žemas, jie verčiami veidmainiauti. Vid. mokyklų lygis smunka, nes turi rašyti geras pažymius ir to neturintis. Buvo net prekiaujama diplomais. Pensijos žemos.

Antrąją šios dienos ir paskutinę studijų savaitės paskaitą „Lietuva „Aušros“ korespondencijose“ skaitys Juozas Masilionis. Tiek seniau, tiek dabar ir „Aušra“ tebežiūrima kaip į romantišią laikraštį, garbinusį praeitį, lyg ji nieko bendra nebūtų turėjusi su savo laiko dabartimi. Kiekvienas „Aušros“ numeryje buvo korespondencijų skyrius „Iš Lietuvos“, užėmęs vieną penktadalį viso teksto. Iš jų sužinojome, kas dėjosi to meto Prūsų ir Maskolijos Lietuvoje, spėjimus bei statistikas, kiek yra iš viso lietuvių, kaip atsispindi abie-

JUOZAS MASILIONIS

jų Lietuvų gyvenimas, jų santykiai, spaudos draudimas, mokyklos, kokia buvo pasaulinė ir dvasinė vyriausybės, mokyklos ir kunigų seminarijos, kur daugiau lenkinama ir kur rusinama. Apžvelgė, kaip atrodė kai kurie Lietuvos miestai ir kaimas su sulenkėjusia šlėkta ir paprasti ūkininkai, kaip džiaugėsi, jei lietuvis šalia ūkio prasimanė ko nors pelningesnio: užveisia sodą, laiko bičių, nusiperka kuilamąją ar kitokią mašiną, jei lietuvis atidaro krautuvę.

Daug žinių „Aušroje“ apie žmonių tamsumą, vis pabrėžiant, kad reikia kovoti dėl spaudos laisvės.

Tamsu buvo ano meto Lietuvoje, bet „Aušra“ tamsumus pradėjo šalinti. Popietis laisvas iki uždaro-mojo posėdžio. Ne visiems laisvas. Dar visą valandą repetuoja J. Matulaitienė su savo šokėjų grupe, dar valandą repetuoja St. Slizys su savo Detroito Moterų vokalinio kvarteto, dar valandą ar daugiau dirba būrys ponų, ruošdams sumuštinis atsisveikinimo vakarui. Tai kamgi popietis laisvas?

5 val. uždaramasis posėdis, kurį pradeda ir praveda studijų savaitės vadovas J. Masilionis. Į prezidiumą pakviečiami: J. Kavaliūnas, Švietimo tarybos pirm., kapelionas kun. P. Celičius, PLB vald. narė švietimo reikalams B. Jasaitienė, meninės dalies vadovas St. Slizys, taut. šokių mokyt. J. Matulaitienė, ūkio vadovas Br. Krokys, vakarinių programų vad. V. Nasvytytė, sveikatos priežiūrtoja K. Vaičiūnienė, Mokyt. saj. atst. A. Bagdonas, liet. k. mokyt. kun. J. Vaisnys, laikraščio red. L. Eimantas. Labai trumpas atsisveikinimo žodžius tarė visi prezidiumo

nariai, išskyrus kun. P. Celičių, kuris pažadėjo atsisveikinimo žodį tarti sekmadienį pamokslu metu. Ilgesnis atsisveikinimo kalbas pasakė abu programos vadovai — Juozas Masilionis ir Jonas Kavaliūnas. Posėdis ir studijų savaitė baigta sugiedant tautos himną. Besiskirstančius sutiko Leonardas Eimantas, kiekvienam įteikdamas po vieną egz. stovyklos laikraščio „Oi žiba žiburėlis“.

AŠ STEBIUOSI

Aš stebiuosi, kad žmonės praranda savo gyvybę ir energiją tūkstančiams bereikmių varginančių dalykų, o užmiršta vienintelį tikrai reikšmingą kelią — ieškoti Dievo.

Dr. E. Fox

SELECT PAVING
Blacktop at lowest rates.
Jobs large or small.
10 yrs. local service
Free estimates
442-5222

Leave today free
One way - Round trips
To most cities in U.S.
477-5056
Wilson - Driveway
55 W. Monroe, Suite 3370

FURNITURE REFINISHING
Antique Restoration
Free estimates
30 yrs. experience
486-4298

Loans arranged
For qualified
Individuals &
Businesses.
BJ & Assoc.
699-1162

Business Loans
2nd Mortgages,
Equip. Leasing
1st Mortgages SBA Loans
Can Am Financial
(312) 399-0170

RADIO PROGRAMA

Seniausio Lietuvių Radijo Programa Naujoji Anglija

Radijo programos sekmadieniais, vadovaujamas Steponas J. ir Valentinas Minkai, perduodamos nuo 8:00 iki 8:45 val. ryto per radijo stotį WLYN 1360 bangas AM, toj pačioj stoty.

Perduodama vėliausių pasaulinių žinių santrauka ir komentarai, muzika, dainos ir Magdūtės pasaka. Biznio reikalais kreipkitės į Baltic Florists-gėlių bei dovanų krautuvę, 502 E. Broadway, So. Boston, MA 02127. Telef. — 268-0489. Ten pat gaunamas dienraštis „Draugas“ ir rasite taigi didelį pasirinkimą lietuviškų knygų, plokštelių, meno dovanų ir lietuviškų suvenyrų. Krautuvė atidara kasdien ir šėštadieniais nuo 1:30 p.p. iki 6-tai val. Sekmadieniais nuo 1-os iki 4-os val. popiet.

DR. CANDACE L. NOWAK
Family Practice Physician
Make sure your child's inoculations are up to date
5053 S. Damen
737-6650 for appt.
HRS. 11 a.m.-6 p.m.

Back-to-SCHOOL PHYSICALS

JAY DRUGS VAISTINĖ
2759 W. 71st St., Chicago, Ill. 60629
Tel. — 476-2206
ROPESTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS
D. KUHLMAN, R.S., Registruotas vaistininkas
Atidara šėštadieniais nuo 9 val. ryto iki 10 val. vakaro.
Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vakaro.

CLASSIFIED GUIDE

PROGOS — OPPORTUNITIES

TAVERN BUSINESS
Business only for sale. Work for yourself in the heart of Marquette Park. Under \$20,000 — Equipment included. Reply in English.

CDS REALTY CORP.
Tel. 499-2222

MISCELLANEOUS

NEED A CREDIT CARD?
Will help anyone 18 years and up get Visa/Master Card or money returned.
798-3500 24 Hour Service

TAISOME
SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MASINAS IR SILDYTVUVUS
Kreiptis į Hermann Deikį
Tel. 585-6824 po 5 val. vakaro
Kalbėti lietuviškai

FASHION CARPETS KILIMAI
LIETUVIŲ PREKYBA
3304 W. 63 St. — Tel. 778-9064

MASTER PLUMBING
Licensed, Bonded, Insured
Nauji darbai ir patalynai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai. Flood control. Užsikimšę vamzdžiai išvalomi elektra. Palikite pavarę ir telefoną — lietuviškai.
SERAPINAS — Tel. 636-2960

TELEVIZIJOS
Spalvotos ir paprastos. Radijai, Stereo ir Oro Vėsintuvai

PARDAVIMAS IR TAISYMAS MIGLINAS TV
2346 W. 69 St., tel. 776-1496

10% — 30% — 50% pigiau mokėtis apdardę nuo ugnies ir automobilų pas mus.

FRANK ZAPOLIS
Tel. GA 4-8654
3208½ W. 95th Street

VALOME KILIMUS IR BALDUS
Placiuose ir aikštynuose viešųjų rūšių grūdai
BUBNYS
Tel. — RE 7-5163

A. VILIMAS MOVING
Apdraustas perkraustymas
Įvairių atstumų
Tel. 876-1882 arba 376-5996

KURIAM GALUI MOKET DAUGIAU?
PĖKIDAMI NAUJUS AR VARTOTUS AUTOMOBILIUS SUTAUPYSITE
NUO \$300 IKI \$1,000

BALZEKAS MOTOR SALES
CHRYSLER • LEBARON PLYMOUTH • K CARS
"U WILL LIKE US"
4030 ARCHER — 847-1515

MOVING
SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda.
Prilaimame MASTER CHARGE ir VISA
Tel. — WA 5-8083

REAL ESTATE

Parduodu gerą namą geroj vietoj ant Vina del Mar Blvd., St. Petersburg Beach, Floridoje. Nebrangiai.
Skambinti 813-380-4008

BUTŲ NUOMAVIMAS

Draudimas — Valdymas
Namų pirkimas — Pardavimas

INCOME TAX
Notaristas — Vertimas
BELL REALTY
J. BACEVICIUS
6529 S. Kedzie — 778-2233

MISCELLANEOUS

M. A. ŠIMKUS
INCOME TAX SERVICE
NOTARY PUBLIC
4330 S. Maplewood — Tel. 254-7480
Taip pat daromi Vertimai, Giminių iškvietimai, pildomi Pilietybės prašymai ir kitokie blankai.

RICHARD SCARRY

MANO ŽODYNAS
Šis daug spalvių iliustruotas lietuvių ir anglų kalba III-ji laida, paruoštas specialistų pedagogų, jau yra gautas „Drauge“. Jau praėjo visi metai kaip II-ji laida buvo išleista. Žodyną išleido JAV LB Švietimo taryba 1984 m. Kaina su persiuntimu \$11.50.

Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St. Chicago, IL 60629

LIETUVOS KATALIKŲ BAŽNYČIOS KRONIKA

VI tomas. Pogrindžio leidinys
Šis tomas paskirtas Kronikos 10 metų sukaktiui paminėti. 688 psl., kieti viršeliai. Viršelis ir iliustracijos — seselės Mercedes. Išleido Lietuvos kronikos sąjunga, 6825 So. Talman Ave., Chicago, IL. Spausdino Kingsport Press, Kingsport, Tennessee 1983 m. Kaina su persiuntimu \$8.50.

Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St. Chicago, IL 60629

Lietuvos senovės paminklai

Marijus Elmas
Šį leidinį sudaro aštuoni skyriai: Vilniaus senoviniai pastatai. Senovės Lietuvos pilys XII-XIV amž. Vilniaus senoviniai požemiai. Senovinės Vilniaus gynybinės sienos. Menišiausios Lietuvos bažnyčios. Kauno fortifikacijos. Kauno senieji pastatai ir bažnyčios. Naujesnės Lietuvos pilys.

Knyga didelio formato, turi daug iliustracijų. 264 psl. Išleido Kęstutis Jeronimo Butkus Fondas 1982 m. Kaina su persiuntimu \$11.00.

Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St. Chicago, IL 60629

THE FORTY YEARS OF DARKNESS

Parašė Dr. Juozas Valiūnas
Apie istorinius lietuvių kovos metus.
Į anglų kalbą išvertė Juozas Balvičius
Minkštasis viršelis. Kaina \$2.85
Ši įdomi knyga gaunama:
DRAUGAS, 4545 W. 63 St. Chicago, IL 60629

AMŽINAI NETEKOME MAGDALENOS AVIETĖNAITĖS

1918 m. nepriklausomam gyvenimui ir laisvei prikelta Lietuva buvo reikalinga visų lietuvių darbo, pastangų ir pasiuntimo: nepriklausomybę ginti ir išlaikyti, gerinti gyvenimo sąlygas, kelti jos kultūrą, įgalinti ją reikšti kitų tautų ir valstybių tarpe, iškovoti tarptautinę padėtį ir pripažinimą. Labai trūko žmonių, kuriems darbams atlikti. Ypač trūko lietuvių, baigusiu aukštuosius mokslus ir pajėgių laisvai vartoti prancūzų ir anglų kalbas. Tokie asmenys buvo ieškomi ir skatinami dirbti Lietuvos labui. Tai sužinojusi, Magdalena Avietėnaitė apsisprendė visas savo žinias ir net visą savo gyvenimą aukoti tėvynei Lietuvai, įsijungė visa savo asmenybe ir jai pavestus lietuviškus darbus, garsino pasaulyje Lietuvos vardą.

Kiekvienam lietuviui verta daugiau žinoti apie šią kilnią ir Lietuvos labui pasiuntusią asmenybę. Verta žinoti apie Magdalenos Avietėnaitės gyvenimo kelią, kuris buvo labai rangytas ir nelygus.

Magdalena gimė 1892 m. gruodžio 22 d., kai Lietuva dar buvo „tamsi ir juoda“, bet jau aušrai užtektas, Brazovo kaime, Kalvarijos valsčiuje, Marijampolės apskr. Jai esant 6 metų, visa šeima emigravo į JAV ir apsigyveno Worcester, Mass. Čia ji baigė pradžios ir vidurinę mokyklą. Nėdelsdama išvyko studijuoti į Genevos universitetą Šveicarijoje. 1914 m. ji baigė universiteto literatūros mokslus.

Grįžusi į Worcesterį, ji tapo tame mieste leidžiamo „Amerikos Lietuvių“ redaktore ir redaktore išbuvo ligi 1920 m. Laikraščio skiltyse tilpo aprašymai kai kurių svarbių pasaulinės istorijos įvykių. Kelias tokias laikraščio spaustintas istorijas ji perradagavo ir 1917 m. išleido knygomis. Tai buvo „Didžioji prancūzų revoliucija“ ir „Istorija žymiųjų Europos tautų“.

Patyrusi, kad besikuriančioje Lietuvoje labai trūksta Vakarų Europos tautų kalbomis kalbančių išsilavinusių žmonių, ji 1920 m. vyko Lietuvon. Tuoj pat buvo priimta tarmybon Užsienio reikalų ministerijoje ir ten dirbo ligi 1940 m. 1924-1926 m. ji buvo Eltos (Lietuvos telegramų agentūros), priimančios žinias iš viso pasaulio ir teikiančios žinias viso pasaulio spaudos bei radijo agentūroms, direktorė, o vėliau — Spaudos ir informacijos departamento direktorė.

Kai Lietuvą užgriuvo nelaimės — okupacijos, pirmą — raudona, komunistinė iš rytų, vėliau — ruda, nacinė iš vakarų, Avietėnaitė tapo Vilniaus universiteto anglų kalbos dėstytoja, nuo 1941 m. adjunkto laipsniu. 1944 m. jai,

A. a. Magdalena Avietėnaitė

kaip ir daugeliui mūsų, teko pasitraukti į niokojamą Vokietiją.

Jos darbas nesiribojo tik tarnybiniu, bet ji buvo visuomenininkė ir rūpinosi Lietuvos kėlimu tarptautinėje arenoje. Ypač žymūs buvo jos darbai ir pasiekimai. 1933-1947 m. ji buvo Lietuvos skautų sąjungos užsienio dalies vadovė, pajėgė garsinti ir padėti lietuviams skautams Lietuvoje, ruošti jų išvykas į kitus kraštus. Lietuvai ruošiant savo skyrių Paryžiaus pasaulinėje parodoje 1937 m., ji buvo rengimo komiteto pirmininkė. Paroda garsino Lietuvos vardą, rodė jos kultūrą, buvo gerai ir gražiai paruošta. 1939 m. New York'e pasaulinės parodos metu ji buvo Lietuvos skyriaus paruošimo vadovė. Amerikos lietuvių tarka, jai prašant, šią parodą išgarsino, išgarsino Lietuvos vardą tiek Amerikoje, tiek kitų valstybių tarpe. Tos parodos eksponatai, Lietuvą okupavus, liko Amerikoje. Jų turi Lietuvos pasiuntinybė Washingtono konsulatui New York'e, Alkos archyvas, „Draugo“ redakcija ir kt. Tie eksponatai ir dabar rodo lietuvišką kultūrą ir garsina Lietuvos vardą. Ji buvo aktyvi Lietuvos istorijos ir 27-tos Knygų mėgėjų draugijų narė. Ji bendradarbiavo lietuvių ir nelietuvių spaudoje rašydama lietuvių ir Lietuvą lietuviškai klausimais. Kelis tokių straipsnių galima rasti Amerikos universitetų metraščiuose.

Vokietijai kapituliavus, Avietėnaitė nuo 1945 ligi 1947 m. buvo Lietuvos Raudonojo Kryžiaus generalinė sekretorė, stengdamasi padėti vargstantiems lietuviams. Grįžusi Amerikon ji buvo vėrčiama pragyvenimą pelyniti nelietuviškuose darbuose, nors su lietuviu bendravo ir bendradarbiavo, bet amerikiečių institucijose. 1949-1952 m. ji dirbo Detroito universiteto bibliotekoje, o nuo 1952 m. dėstė sociologijos mokslus Anhurst, netoli Putnamo, kolegijoje. Nuo 1953 m. buvo bibliotekininkė konsultantė Sacred Heart kolegijoje Manhattanville.

Reikia paminėti, kad apie

1930 m. jos pastangomis buvo išrūpinta kažkuriai tautinių šokių grupei išvyka į Angliją. Kąžin kam įtaigojant, kad grupė nepakankamai gražiai reprezentuos Lietuvą, ministerija kelionės finansavimą atšaukė, bet Avietėnaitė atšaukimą sulaukė ir grupę išvyko. O kai grupė puikiai užsienyje pasirodė, tai jos nusikaltimą — kelionės atšaukimo uždelsimą ministerija užmiršo, net kelionę išgyrė.

Kaip žinoma, Avietėnaitė nesukūrė šeimos, bet tas nesukūrimas turėjo ypatingą priežastį. Ją buvo pamilies vienos Pietryčių Europos valstybės diplomatas kuriam ji taip pat nebuvo abejinga. Bet ištėkėdama ji turėjo tapti anos valstybės piliete ir palikti lietuviškus darbus. O jis taip pat nenorėjo tapti lietuviu. Taip tėvynės meilė, nors ir nuskriaudžiant save bei pakeliant didžiulį širdies skausmą, išsyrė mylintis. Jai Lietuva buvo meilešnė ir daugiau reikė, negu vyras ir šeima, tai ji ir pasiaukojė tėvynei.

Išėjusi į pensiją, ilgai nedelsdama, 1964 m. Avietėnaitė persikėlė į Putnamą ir apsigyveno seselių globoje. Čia ji taip pat reikėsi darbais: tvarkė vienuolyno biblioteką, padėjo patarimais ir raštais, ypač anglų kalba, vietos lietuviams ir organizacijoms, pvz. LB, Alkos archyvu ir kt. Pastaraisiais metais, sveikatai menkėjant, ypač regėjimui sumažėjus, teko darbus lėtinti, bet vistiek rūpinosi artimaisiais Lietuvoje, nuolat siųsdama pagalbą siuntinius, iš savo kuklių ištekių. Kiek galdama, ji rėmė ir lietuviškas organizacijas bei lietuviškus reikalus.

Prieš 5 savaites ji buvo perkelta į Matulaičio namus, kur stengiasi jos sveikatą stiprinti, bet ji atsakė, jos nuomone, nereikalingų pastangų, nes, būdama giliai religinga, buvo pasiruošusi amžinybei. Ji tyliai užgeso, kaip sugėdusi žvakę, rugpjūčio 13 d., būdama sąmoninga ligi paskutinės dienos.

Velionės M. Avietėnaitės anekdotai pareikšti pagėdavimui, būdnyje ir laidotuvių būdnyje labai kuklios. Budynės vyko Gilman laidotuvių namuose, rugpjūčio 16 d., vadovaujant kun. R. Krašauskui ir dalyvaujant būreliui jos giminių ir artimųjų. Pasimelsta lietuviškai ir angliškai, nes daug jos artimųjų menkai supranta lietuviškai. Laidotuvės vyko rugpjūčio 17 d. Karstas su velionės kūnu atvežtas į Putnamo seselių vienuolyno koplyčią, kur atlaikytos šv. Mišios, koncelebruojant kun. V. Cukurui ir kun. R. Krašauskui. Jie ir laidojimo apeigas atliko. Prie kapo duobės vienuolyno Dangun duomo vardo kapinėse mirusioji Avietėnaitė prisiminta ir pagerbta trumpomis kalbomis. Dr. J. Kriaučiūnas trumpai priminė velionės gyvenimą ir išreiškė užuojautą velionės giminei, artimiesiems ir visai lietuvių visuomenei, tiek Lietuvos Diplomatines tarnybos vardu (pavestas ministerio S. Bačio iš Washingtono), tiek LB, Alkos archyvo vadovybės ir visų lietuvių vardu. E. Abelkienė atsisveikino Lietuvos skautų vardu.

Ilsėkis ramybėje, garbingoji ir nusipelnusi lietuvi, nors svetimoje žemėje, bet vis tik tarp savųjų. Tikime, kad Aukščiausias suteiks jos sielai amžiną ramybę.

Juozas Kriaučiūnas

TURTUOLIS IR
ELGETA

Kas bent kartą yra muziką išgavęs, gerai žino, kad tas, kuris jos nėra išgavęs, yra elgeta.

Franz Werfel

MŪSŲ KOLONIJOSE

Brocton, Mass.

A.A. FULGENTAS
JANONIS
LIETUVOS
KARIUOMENĖS
SAVANORIS-KŪRĖJAS

Š.m. rugsėjo 11 d. sukanka 5 metai, kai Brocktone, Mass., atsišyrė su šiuo pasauliu savanoris kūrėjas a.a. Fulgentas Janonis.

Jau penkeri metai, kai neskamba jo daina, penkeri metai, kai stovi spraga Brocktono parapijos chore ir savanorių sąjungoje, penkeri metai, kai mylima žmona Marija lanko jo kapą ir sodina bei prižiūri geles. Čia ji nors mintimis su juo kalba ir pasidalina gražiais prisiminimais.

A.A. Fulgentas Janonis turėjo daug poetinių gabumų, rašė eilėraščius. Tėvynės meilės pagautas ir savanoriško kraujo pripildytas rašė:

Kas man kelią gal pastoti
Ieškant laisvės Lietuvos?
Vėjų žirgą pabaltoti
Ir pakilti virš aušros.

Mes į žygį pasileidę
Saulės vieškeliu plačiu,
Ten išvysim žemės veidą
Prie Baltijos pakraščiu.

Kai gyvenimas išsivijoje
Išskaidymo jo širdį ir nusi-
vylęs žmonėmis, jis maldavo:

Aš trokštu pažinti gyvatą
Teko darbus lėtinti, bet vistiek
rūpinosi artimaisiais Lietu-
voje, nuolat siųsdama pagalbą
siuntinius, iš savo kuklių
ištekių. Kiek galdama, ji rėmė
ir lietuviškas organizacijas
bei lietuviškus reikalus.

Tie žodžiai pasiliks
amžinai.
Fulgentai, mes Tavęs pasi-
ilgom.

V. Senūta

Worcester, Mass.

ISLEISTUVĖS

Rugpjūčio 18 d. Dr. Vinco Kudirkos šaulių kuopa Lietuvių klube surengė isleistuves ilgametei kuopos buvusiai sekretorei, garbės šaulei Elenai Gorodeckienei-Cernienei, kuri nuolatiniame apsigyvenime išvyksta į Chicago.

Gausiai susirinko ne tik Dr. Vinco Kudirkos kuopos šauliai, bet ir atvyko „Trakų“ šaulių rinktinės pirm. V. Bajercius su žmona, kuri yra rinktinės sekretorė, Jono Vanagaičio šaulių kuopos pirm. St. Augonis, Elenutės sesuo su vyru, brolis su žmona ir kiti gimines. Elenutė su savo vyru J. Cernium, įeinančius į salę, visi sutiko šiltais plojimais. Kuopos pirm. A. Zenkus trumpai apibūdino jos veiklą šaulių kuopoje, palinkėjo gražiausios ateities ir sėkmės šeimyniniam gyvenime, o ypač aktyviai dirbti šauliukoje veikloje, nes, palyginus prieš Chicago, mes esame tik mažas grūdėlis. Kuopos vardu įteikė dovaną ir garbės šaulės ženklą. Trakų šaulių rinktinės vardu dovanėlę įteikė sekr. J. Bajercienė.

LIETUVOS BAŽNYČIOS II Vilkauskio vyskupija

II tome aprašyta ir iliustruota Vilkauskio vyskupijos bažnyčios ir koplyčios, įsikūrusios Lomžos vyskupijoje; aprašomi vyskupai, valdytojai, kunigai.

Ypatingas dėmesys skirtas iliustracijai vaizduojančiai daugumą bažnyčių bei religinių paminklų nuotraukų. Čia skelbiamos pirmą kartą. Architektūrinių ypatybių aprašymai dr. Jurgio Gimbuto.

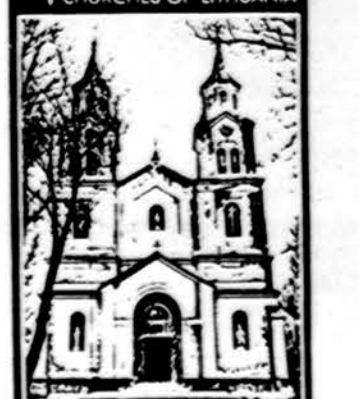
Puošnus ir gerai paruoštas leidinys: 480 psl., kietais viršeliais. Išleido ir spausdinti paruošė Amerikos Lietuvių Bibliotekos Leidykla (Lithuanian Library Press) Chicagoje. Spaudė Morkūno spaustuve. Kaina su persiuntimu 25 dol. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629

Illinois gyventojai dar pridėda 51.38 centų mokesčio

BRONIS VIKIUS

LIETUVOS
BAŽNYČIOS
CHURCHES OF LITHUANIA

Vilkauskio vyskupija

DRAUGAS, trečiadienis, 1984 m. rugpjūčio mėn. 29 d.

5

Tačiau ji pasirinko kitą gyvenimo kelią, ne tik negrįžta prie paliktų pareigų, bet visiškai pasitraukia iš mūsų kuopos. Tenka palinkėti sesei Elenutei, nuvykus į Chicago, įsijungti į šaulišką gretas. Džiugu, kad ir jos gyvenimo palydovas Jonas priklauso šaulių kuopai. Nors gyvensime vieni nuo kitų 1000 mylių atstume, priklausysime ne tai pačiai šaulių kuopai, bet šauliški idealai mus jungs labai giliai artimai. Dirbsime tam pačiam tikslui Lietuvai tėvynei.

J. M.

LIETUVOS ATSIMINIMAI

Radio valanda jau 40 metų tarnauja New Jersey, New York ir Connecticut lietuviams.

Kas penktadienį iš WEVD Stoties New York'e nuo 10 iki 11 val. vakaro. 97.9 meg. FM. Taip pat klausykite "Music of Lithuania" programos kas sekmadienį nuo 2:05 iki 3:00 val. popietį iš Seton Hall Universiteto stoties, 89.5 FM. (WSOU).

Direkt. Dr. JOKŪBAS STUKAS
Watchung, N.J. 07060
234 Sunlit Drive
Tel. — (201) 753-5636

MARIJA AUKŠTAITĖ

"ANT MARIJŲ KRAŠTO",

pagrindinė mintis: meilė, auka, tragedija ir kova, herojiškumas ir humaniškumas, Lietuvos istorinis duelis, plačių pažiūrų.

Knyga turi 408 pusl., kaina su persiuntimu 10.95 dol.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd Street

Chicago, IL 60629

Illinois gyv. dar pridėda 60 ct. valstijos mokesčio.

Sportas Nepriklausomoje Lietuvoje

JONAS NARBUČAS

PIRMOJI dalis apima nuo 1919-1936, 432 pusl. Kaina su persiuntimu \$9.50.

ANTROJI dalis — įvykiai aprašomi nuo 1937-1940 metų laikotarpį daugiausia skirta apie Lietuvos sporto džiūsius laimėjimus, 445 pusl. Kaina su persiuntimu \$9.50.

Abu leidiniai didelio formato su daugelį iliustracijų, gražiai išleista. Spaudė Morkūno spaustuve 1978.

Užsakymus siųsti:

"Draugas", 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Illinojaus gyventojai pridėda extra 45 ct. takų.

EUDEIKIS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYKS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YArds 7-1741-2

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago — 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNUS
LACKAWICZ

Laidotuvių direktoriai

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213

11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois

Tel. — 974-4410

VASAITIS-BUTKUS

Laidotuvių direktoriai

1446 South 50th Avenue

Cicero, Illinois

Telefonas — 652-1003

„Draugo“ ekskursijos dalyvių maža dalis. Iš kairės: S. Edrijonienė, D. Augienė, S. Plėnienė, Balčiūnienė, Linkuvienė, Z. Širkienė, V. Lauraitienė ir S. Džiugas.

Nuotr. A. Lauraitis

APLINK MUS

x Ses. M. Joanella, Sv. Kazimiero seserų vienuolijos generalinė vyresnioji, vyksta į šv. Kazimiero minėjimą Toronte. Su ja vyksta ir penkios kitos seselės, kurios atstovauja vienuolijai, nes šv. Kazimieras yra jų globėjas ir jo vardu ši vienuolija veda visus savo vaikus darbus Šiaurės ir Pietų Amerikoje.

x Sol. Aldona Stempu- žienė duos serenadų ir sakmų koncertą rugsėjo 8 d. Santaros Šviesos suvažiavime. Suvažiavimas bus Tabor Farme, Sodus, Mich., rugsėjo 6-9 dienomis.

x Nepirkite rūbų impulsyviai, paskubomis, neapgalvotai. Atsilankę į Kr. Doneičio liuanistinių mokyklų ruošiamą madų parodą rugsėjo 30 d. Jaunimo centre, galėsite pamatyti paskutiniąsias šio sezono madas.

x Praėjusį savaitgalį iš Chicago, JAV-bių ir Pietų Amerikos 22 jaunuoliai išvažiavo mokytis į Vasario 16 gimnaziją Vokietijoje. Mokslo metai Vasario 16 gimnazijoje prasideda rugpjūčio 27 d.

x JAV LB Lemonto apy- linkės tradicinė gegužinė bus sekmadienį, rugsėjo 9 d. Ateitinių namuose, Lemonte. Gegužinė prasideda 12 val. Bus svečiams proga pabendravti su savo draugais ir pažįstamais puikioje gamtoje. Bus skanaus maisto, gėrimų, vaikams ir suaugusiems laisvimų ir taip pat turtingi laimėjimai. Visi kviečiami gaušiai dalyvauti.

x Beatrice ir Victor G. Mathieu iš Bristol, R. I., ir Birutė Stokus iš Providence, R. I., Lietuvos Vytų seimo proga buvo atvykę į Chicago. Lydimi giminaitės Julios Urba aplankė PLB Būstinę ir „Draugo“. V. G. Mathieu praėjusiais metais paaukojo 1,000 dol. liuanistikos katedrai Illinois universitete Chicagoje įteigti. Tokį gražų mostą padarė prancūzų kilmės amerikietis, neturįs nė lašo lietuviško kraujo, tačiau karštai pamilęs Lietuvą ir jos kultūrą. Kai jis vedė savo žmoną, Amerikos lietuvaite, vienas su Lietuvos likimu gerai susipažinęs kunigas, kanados prancūzas, jam įsitarė, kad prancūzų tautai nebus nuostolio, jeigu jis būtų prarastas prancūzų, tačiau bus didelis nuostolis lietuvių tautai, jeigu jo žmona būtų prarasta lietuvių. Šitaip paragintas, V. G. Mathieu ir pakreipė savo šeimos gyvenimą lietuviškesnėms reikloms (dalyvauja Naujosios Anglijos liet. organizacijose), tuo pačiu nepamiršdamas ir prancūzų kalbos, kurios leidetų sakinį persimėti su red. M. Drunga, kurio motina yra buv. prancūzų kalbos mokytoja, o tėvo sesuo sudariusi šeimą su Afrikos prancūzu.

x Pianistė Nijolė Kups- taitė moko pianino muzikos pradedančius ir pažengusius įvairaus amžiaus mokinius. Teirautis telefonu: 925-3584. (sk.).

x Nauji Metai Rio De Ja- neiro. Rengiama įdomi išvyka į Rio gruodžio mėn. 29 d. — vienai savaitei. Kaina asmeniui iš Chicago — 745.00 dol., — už viešbutį, skridimą ir pusryčius kasdien. Registracija neveliau spalio mėn. 25 d. Informacija ir registracija — American Travel Service Bureau, 9727 South Western Avenue, Chicago, Illinois 60643. (1-312) 238-9787. (sk.).

x Romantiška Martini- que — sala pagarsėjusi savo gamta, geru maistu, gražiomis kvečiomis, šventiška nuotaika. Buvusi prancūzų kolonija priglaukusi keleivius, kurie plauks laivu Karibų jūroje — gruodžio 1 d. Registracija: American Travel Service Bureau, 9727 So. Western Ave., Chicago, Ill. 60643. Tel. (1-312) 238-9787. (sk.).

x Romantiška Martini- que — sala pagarsėjusi savo gamta, geru maistu, gražiomis kvečiomis, šventiška nuotaika. Buvusi prancūzų kolonija priglaukusi keleivius, kurie plauks laivu Karibų jūroje — gruodžio 1 d. Registracija: American Travel Service Bureau, 9727 So. Western Ave., Chicago, Ill. 60643. Tel. (1-312) 238-9787. (sk.).

x Kun. Algimantas Bart- kus, atlikęs įsipareigojimus Lietuvos Vytų seime, pirmadienį apžiūrėjo Chicago lietuviškas parapijas, įstaigas ir biznio vietas. Antradienį, rugpjūčio 28 d., jis aplankė „Draugo“ redakciją, susipažino su spaudos darbu ir išvyko į Kunigų Vieniybės seimą bei šv. Kazimiero jubiliejinį minėjimą Toronte. Kun. A. Bartkus, dirbo ilgai Pensilvanijoje, o dabar paskirtas Romos šv. Kazimiero kolegijon, kur auklėjami nauji kunigai, praeitorium. Toronte jo vieną auklėtinį — Edį Putrimą, studijuojantį Romoje, rugsėjo 3 d. vysk. A. Deksnys išvėntins diakonų.

x Pedagoginio liuanis- tikos instituto valdyba kviečia šiais metais baigusius liuanistinių mokyklų abiturientus, o taip pat ir visus kitus bet kurio amžiaus lietuvių įstoti į institutą ir giliau susipažinti su mūsų tautos istorija, literatūra, kalba, tautosaka. Registracija vyks rugsėjo 8 d., šeštadienį, nuo 9 val. ryto instituto patalpose Jaunimo centre.

x Veronika ir Bronius Aušrotai iš Juno Beach, Fla., išvyko ilgesniam laikui į Europą. Šiuo metu jie yra sustoję pas savo draugus Londone Anglijoje, ir džiaugiasi jų viešnagė. Vėliau važiuos į kitus Europos kraštus. Bronius Aušrotas yra nuolatinis „Draugo“ bendradarbis ir žada parašyti iš Europos įspūdžius apie Europos valstybių politinius skirtumus. Jis taip pat sveikina „Draugo“ redakciją ir visus savo artimuosius.

x „Žynys“, Lietuvos Bend- ruomenės Colorado apylinkės biuletenis, rugpjūčio numeris, pasiekė redakciją. Šiame numeryje yra daug informacijos apie Colorado lietuvių veiklą ir planus ateinančiam sezonui. Pridėtas gražiai išleistas sąlankas apie Lietuvą angliškai, kur trumpai apibūdinta teritorija, kalba ir istorija. Administruoja Caroline Zawackas, 1005 Alkire St., Golden, Colo. 80401.

x Ona Banienė, veikli lietuvių visuomenės darbuotoja, senosios kartos lietuvių, kukliai atsisveikinti savo gimimo dieną, kurioje ją pasveikino jos sūnus ir marta, taip pat anūkai ir pažįstami. Visi palinkėjo jai sveikatos ir ilgo amžiaus.

x „The Numismatist“, rugpjūčio mėnesio numeris, atsiųstas „Draugo“ redakcijai Frank Passik, vieno žymiausių numizmatikų. Šiame numeryje smulkiai aprašyti įvairių įvairių stoviklų pašto ženklai, lagerių pinigai, iliustruoti nuotraukomis ar piešiniais. Taip pat kaip priedas pridėtas 500 litų banknoto atspaudas. Žurnalas turi daug skelbimų. Taip pat pridėtas „The Lithuanian Numismatic Association“, veikiančios Marylande, laiškas.

x Juozas Burdulis, Shir- ley, N. Y., kartu su prenumeratorais mokesčiu atsiuntė 17 dol. už kalėdines korteles, kalendorių ir auką. Labai ačiū.

x Beverly Montessori mokykla ieško tarnautojos bendrai tvarkai ir švarai palaikyti. Darbas kasdien, dėl laiko ir kitos informacijos skambinti Vaisvilenei 581-1359 vakarais. (sk.).

x Romantiška Martini- que — sala pagarsėjusi savo gamta, geru maistu, gražiomis kvečiomis, šventiška nuotaika. Buvusi prancūzų kolonija priglaukusi keleivius, kurie plauks laivu Karibų jūroje — gruodžio 1 d. Registracija: American Travel Service Bureau, 9727 So. Western Ave., Chicago, Ill. 60643. Tel. (1-312) 238-9787. (sk.).

x L. Dainauskienė, M. Mi- kutaitis, Stefanija Barmienė, M. Strungienė, V. Girnius, Vladė Atkočaitis, K. Daulys, Kazimieras Vaitkevičius, Marija Ročkienė, V. ir E. Radzius, Janina Janulevičienė, J. Jokubka ir Tam Neberieza, — visi iš Chicago, gražino lėšų telkimo laimėjimų šakneles ir kiekvienas paaukojo po 10 dol. aukų labai ačiū.

x A. Barzdukas, Falls Church, Va., Kostas Josa, Detroit, Mich., Stasys Rudys, Dorchester, Mass., K. Mak-Cleveland, Ohio, S. C. Dedi-nas, Canadaigua, N. Y., A. Šaulys, Shorham, N. Y., Antonina Luksis, Santa Monica, Cal., F. Janulis, Chipley, Fla., Vincas Solomonas, Hantinton, N. J., P. Druseikis, Rochester, N. Y., Irena Ulpa, Dorchester, Mass., K. Maknavičienė, Cicero, Ill., Albinas Mikuta, Omaha, Nebr., I. Medziukas, Los Angeles, Cal., Nijolė Gierstikienė, Oak Lawn, Ill., gražino laimėjimų šakneles su 10 dol. auka. Labai ačiū.

x Jonas Garvelis, Valeria Gasiūnas, Balys Gražulis, seserys šv. Kazimiero, Baltimore, Md., Albinas Karsokas, V. Anskis, Stanley Zakas, S. Juozaitis, J. Karaliūnas gražino laimėjimų šakneles ir kiekvienas pridėjo po 7 dol. auką. Po 5 dol. atsiuntė kitomis progomis: Pranas Balčiūnas, Martin Rakauskas, L. Pilipavičius, L. Petrikonis, O. Audėnas, P. Pekarskas, Aleksas Navardauskas, Petras Maleckas, Antanas Brazaitis, A. Maslauskas, Vitolis Rastauskas, A. Kuprys, J. Malskaitis, F. Bulkaitis, P. Kumeta, Anelė Petrienė. Visiems labai ačiū.

x Antanas Šeduikis, Brockton, Mass., mūsų artimas bendradarbis, rėmėjas, gražino laimėjimų šakneles su 15 dol. auka. E. Totilas, Omaha, Nebr., — 12 dol. Labai ačiū.

x Kun. Joseph J. Svirs- kas, Haverhill, Mass., atsiuntė 12 dol. auką. Po 10 dol.: K. Gudauskas, Baltimore, Md., Leonas Petronis, Dearborn Hts., Mich., A. Tėvelis, Ont. Kanada, Will Sumila, Trumbull, C.T., K. Čeputis, Ottawa, Kanada, Petras Indreika, Pleasanton, Cal., Vincas Zinkus, Jonas ir Ona Galinaičiai, Chicago, Ill., Ignas Ruginis, Cicero, Ill., R. Genčius, Indianapolis, Ind., Adolfas Sabaitis, Brockton, Mass., Vincas Puodžiukaitis, Waterbury, Ct., Albertas Astras, Miibrae, Cal. Visiems labai ačiū.

x Anicetas Girkštas, Hot Springs, Ark., lietuviško žodžio mylėtojas, užprenumeravo vieneriem metams „Draugą“ Jonui Simučui, gyv. Victoria, Australia. Ta proga A. Girkštas atsiuntė visą šimtą su priedu: „kad likutis priklausytų „Draugo“ paramai“. Labai ačiū už gražią auką. A. Girkštą skelbiame garbės prenumeratorium.

x Kostas Aras, St. Peters- burg, Fla., buvo atvykęs į Chicago, lankė savo draugus ir pažįstamus. „Drauge“ įsigijo įvairių knygų, gražino lėšų telkimo laimėjimų šakneles ir už jas paliko 20 dol. auką. Labai ačiū. K. Aras anksčiau gyvenęs Cicero, buvo LB valdybos pirmininkas ir aktyviai dalyvavo lietuviškame veikime.

x Leo Oksas, Los Angeles, Cal., mūsų garbės prenumeratorius, pratęsdamas prenumeratą vėl pridėjo 22 dol. dienraščio stiprinimui. L. Oksas ir toliau laikome garbės prenumeratorium, o už nuolatinę paramą tariame nuosirdų ačiū.

x J. Balbatas, Cleveland, Ohio, mūsų garbės prenumeratorius ir kitų lietuviškų darbų rėmėjas, gražino laimėjimų šakneles su 20 dol. auka. Labai ačiū.

Redaguoja J. Placas. Medžiagą siųsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

Žvaigždutė

Isteigtas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicago skyriaus

TUPI KATINĖLIS

Tupi katinukas,
Kraipo ūselius,
Kam pelytės lenda
Vis į urvelius?

Ten tamsu ir šalta
Ir bangu yra,
Ir saulutės spindulėlio,
Jokio ten nėra.

Kad lauke jos būtų,
Prieš saulę gulėtų,
Katinukas susigauti
Jas visas galėtų.

M. Merkevičius.

MAIRONIO POVEIKIS JAUNIMUI

Jonas Mačiulis gimė 1862 m. spalio 21 d. Tuo metu, kai jis gimė, Lietuva smarkiai lenkėjo. Bet jo tėvam (labiausiai motinai) buvo labai svarbu išlaikyti lietuviškumą. Jis įstojo į Kauno kunigų seminariją 1884 m., kur jis sukūrė savo pirmus eilėraščius. Po ketverių metų jis iškeliavo į Petrapilį testuoti mokslo. Čia jis pradėjo rašyti kaip poetas, pasirašydamas Maironio slapyvardžiu. Jis Petrapily buvo labai veiklus ir daug dirbo su jaunimu. Jo eilėraščiai buvo patriotinio pobūdžio, vaizduojantys garbingą Lietuvos praeitį ir sunkius to meto laikus. Bet jie taip pat pranašavo šviesią ateitį.

Maironis dažniausiai kreipėsi į jaunimą, nes jo nuomone, jaunimas sukurs ateitį. Užtai jis nusprendė, kad reikia jaunimą įtraukti į visuomenės veiklą: „Užtrauksim naują giesmę broliai, kurią jaunimas gesmės...“ („Jaunimo giesmė“). Jam buvo svarbu, kad lietuviai išsivaduos ne tik iš rusų okupacijos, bet ir iš svetimos įtakos (tuo metu Lenkijos): „Nu-mes, tėvyne, rūbą seną, kurį užvilko svetimi“ („Jaunimo giesmė“).

Jaunimui šie eilėraščiai patraukė, nes Maironis Lietuvą romantiškai aprašė: „Kaip puikūs slėniai sraunos Dubysos, miškai, lyg rūta, kalnai žaliuoja...“ („Lietuva brangi“); „Kur žemčiūgai, žalios rūtos, kur raiba gegutė, ten tėvyne, ten sodybos, ten sena močiutė“ („Kur bėga Sešupė“). Jis dažnai išreiškia savo mintis, klausdamas klausimus: „Kur tavo, Vilniau, tie spinduliai, kuriuos sklaidė Lietuvai, mūsų tėvynei?“ („Vilnius prieš aušrą“). Jis labai gražiai ir aiškiai aprašo gamtą, kad lengva būtų ją įsivaizduoti ir kad ji būtų patraukli: „Augo putinas, augo, žaliavo, sklaidė žiedus prieš saulę baltai, kai mergaitės aplinkui dainavo, sirpo uogos, kaip kraujo lašai“ („Augo putinas“).

Tuo metu, kai Maironis rašė, jis sugebėjo sujungti ir išsiskirti patriotiškus jausmus. „Tas ne lietuvis, kūrė tėvyne bailiai, kaip kūdikis, apleis...“ („Jaunimo giesmė“). Jo eilėraščiai buvo heroinės nuotai-

Piešinys iš Detroito m-ls laikraščio „Skambučio“.

kos ir jaunimą taip pat ragino būti drąsiais. Rašydamas apie praeitį, Maironis norėjo, kad jaunimas didžiulęsi lietuvių.

Nepriklausomoje Lietuvoje Maironio eilėraščiai buvo dažnai dainuojami. Žmonės labai įsitraukdavo į dainas ir didžiavosi, būdami lietuviams. Bet kai kurie jaunieji nepriklausomos Lietuvos poetai Maironio nebevertino, jį laikė pasenusiu.

Dabar Lietuvoje Maironio poezija dar vis jaunimą patraukia, nes jie nori optimistiškai galvoti. Jaunimas turėtų galvoti, kad jeigu kartą Lietuva buvo laisva, tai ir vėl gali būti laisva. Maironio eilėraščiai paskatina jų patriotinius jausmus. Iševiojį Maironio eilėraščių irgi dažnai dainuojami. Jo eilėraščiai jaunimui padeda suprasti, ar bent pagalvoti, kad kadangi jie yra ateitis, jie turi Lietuvai dirbti.

Vaiva Vaišnytė,
„Židinio“ neakivaizdinės
liuanistikos m-ls
11 sk. mokinė.

ČIČINSKAS

Maironio baladės santrau-

ka.

Čičinskas buvo bajoras, kuris labai linksminosi ir nenorėjo ginti žustancios tėvynės nuo kazokų ir Maskvos.

Ėjo gandai Varšuvoje, kad jis yra Maskvai patsidavęs ir už tai gyno aukso gavytes. Tarp žmonių ėjo gandas, kad nuskandino savo žmoną. Už visus piktus darbus Dievas jį nubaudė. Jo visas dvaras nuskendo, jo vietoje liko didelė bala su sala viduryje. Žmonės grįždami iš rorotų žiūrėjo ir stebėjosi, kas čia atsitiko. Ant tilto gulėjo jo kūnas žiemą perkūno nutrenktas.

Su kunigo žinia bandė Čičinską laidoti, bet Lietuvos žemė jo kūno nepriėmė. Kai Lie-

tuva užėmė rusai, valdžia jį kažkur slapčiai išvežė.

Imsrė Sabaliūnaitė,
Detroito „Žiburio“ aukšt.
lit. m-ls mokinė,
(Žiburio spinduliai).

PETRO PEILIO NUOTYKIS SU MOGUMBO ZABALI MULO AFRIKOJE

Petras Peilis ir Eriks Šrif-tas skrido virš Afrikos, Rodezijos, Zimbabvės. Skrido naktį mažą propeleliniu lėktuvu. Pritrūko benzino, lėktuvas leidosi ir sudužo pievoje. Petras išsoko iš degančio lėktuvo, laiku davė Eriko kūną, šautuvą ir kuprinę. Petras, matydamas, kad Eriks tikrai negyvas, pasiėmė jo pistoletą. Išdžiūvusios žolės užsidegė. Petras bėgo su kuprine iki upės ir įsuko į ją.

Rytą liko tik keletas degančių augalų. Petras išalko ir ėmė tikrinti, kas buvo kuprinėje. Ten rado peilį, kirvuką, džiuvinto maisto ir vandens valymo tablečių. Be to, penkias dėžes degtukų, dėžę pirmosios pagalbos, virvų, dvi granatas, „flare“, šautuvą, antklodę ir vielų. Būdamas alkanas suvalgė truputį maisto, taupydamas ateitį.

Po pusryčių jis pastebėjo, kad yra ant kalnelio. Bijoj, kad vienas iš komunistinių teroristų jo nesurastų, todėl atsargiai ėmė lipti žemyn, kad nebūtų pastebėtas. Eidamas gyvulių taku, išgirdo keistą garsą. Paėmė šautuvą ir ėmė taikyti į garso pusę. Priėjęs arčiau, Petras pamatė sužeistą žmogų. Jis buvo zimbabvietis, kuris pabėgo nuo komunistų teroristų grupės. Mogumbo Zabali Mulo susipažino su Petru Peiliu ir abu suprato, kad norint išlikti gyviems, turi vienas kitam padėti.

Mogumbo turėjo sovietų gamybos AK74 su dviem kulku sandėliais, mačete ir keturias sovietiškas granatas. Jie abu su viela ir granatomis pastatė trejus apšutus. Išskė duobes ir pridėjo aštrių pagalių dugne. Padarė ir daugiau apšutų, kurie galėjo sulaikyti teroristus. Apšautus ir sužeistus, Petras pradėjo gydyti Mogumbo.

Mogumbo atsikėlė anksti ir aštrių pagalių užmušė paukštį. Tuo metu juos užpuolė teroristai ir peršovė Petru koją. Petras ragino Mogumbo bėgti, bet afrikietis pakėlė Petrą ir nunešė jį į duobę. Mogumbo metė vieną granatą į

teroristus ir jie nustojo šaudę.

Po kelių savaičių jie buvo alkanai. Naktį eidami buvo labai pavargę, išbadėję ir suklopo. Rytą ūkininkas juos surado, pavalgydino ir priėmė į savo namus.

Laimingas, kad liko gyvas, Petras Peilis įstojo į RR3 (Rodezijos Regimentą 3), kad padėtų kraštui ir gėlbėtų žmonių gyvybes nuo komunistų.

Arvydas Budreckis,
Bostono lit. m-ls
mokinys (Švilpukas).

VARGŠŲ STORULĖ

Barbora buvo varlė. Ji gyveno mažame ežerėlyje. Kasdien ji sėdėdavo ant lelijos lapo ir žiūrėdavo „mulines operas“ televizijoje. Bežiūrėdama ji vis valgė, valgė mėsą, vabzdžius. Vieną dieną Barbora pradėjo skęsti. Persikraustė ant kito lapo ir vėl pradėjo žiūrėti „mulines operas“ valgydama. Ji vėl pradėjo skęsti. Pasižiūrėjo į vandenį ir išsigando. Vandenyje pamatė storą, storą varlę.

— Aš per stora, — pasakė Barbora.

Ji nusprendė numesti svorį. Bandė visokiausias dietas ir tabletes. Niekas neveikė. Pagaliau Barbora nuėjo į „Jack La Lane“. Ten ją nesisekė Barbora buvo per maža daryti „chin-ups“, negalėjo sėdėti pirtyje, nes žmonės ant jos užlipdavo... Jau norėjo viską užmiršti, bet staiga nusprendė.

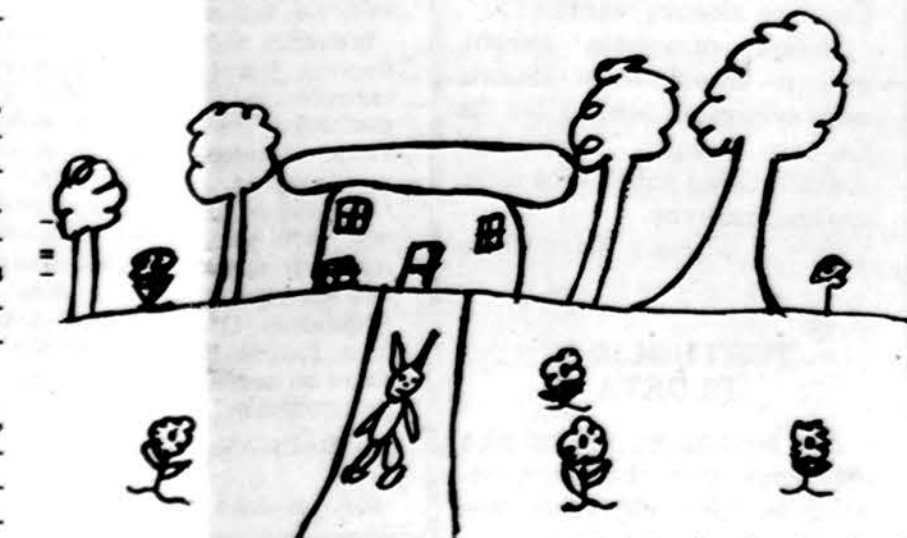
Barbora surado irklavimo mašiną. Pabandė ją ir labai patiko. Ji irklavo pas „Jack La Lane“ kasdien ir numetė daug svorio. Dabar Barbora ne tik drąsiai sėdi ant lelijos lapo, bet ir irkluoja per ežerą darydama „Jack La Lane“ reklamas.

Vilija Žemaitaitė, Los Angeles Šv. Kazimiero lit. m-ls mokinė (Jaunoji vizija).

ISSIBLAŠKĖS MOKSLININKAS

Ar tu esi girdėjęs apie vieną išsiblaškiusį profesorį, kuris pylė pomidorų padažą (ketchup) ant savo batų, vieton batų tepalo ir vartojo makaronus (spaghetti) vieton batų apivarų?

Kaimietiai labai bijo, kad vėžys nepalįstų po gyvenamojo namo grindimis, nes Dievas labai nemylis to savo sutvėrimelio ir, įlindus jam į namus, tą vietą trenkia griaustinis. (Tryškiai).

Kiškių namelis

Pieš Inga.